

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE

LIPIEC 2020

ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 382

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (Przewodnicząca), Joanna Klimkowska (Sekretarz), Marek Rocki, Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitet Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (Redaktor Naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8; 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2020

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 382. W badaniu uczestniczyło 237 przedsiębiorstw. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE /struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE.....	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	10
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	11
	1) Produkcja	11
	2) Zamówienia	13
	3) Zamówienia eksportowe	15
	4) Zapasy wyrobów gotowych.....	17
	5) Ceny	19
	6) Zatrudnienie	21
	7) Sytuacja finansowa	23
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	25
	9) Wykorzystanie mocy produkcyjnych	27
	10) Konkurencyjność towarów zagranicznych	29
	11) Bariery działalności gospodarczej	31
III.	SUMMARY	32

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. Lipiec jest kolejnym miesiącem, w którym wartości wskaźnika koniunktury IRG SGH (IRGIND) i sald rosną. Przemysł przetwórczy odrabia straty spowodowane kryzysem COVID-19. Wskaźnik koniunktury powrócił do wartości sprzed wybuchu epidemii w Polsce i jest niemal równy wartości sprzed roku. W porównaniu z czerwcem wartość IRGIND wzrosła o 7,4 pkt do wysokości -11,9 pkt. Dla sektora prywatnego wartość wskaźnika zwiększyła się w ciągu miesiąca o 6,5 pkt i wynosi -14,2 pkt. Jest niższa niż przed rokiem o 1,9 pkt. Dla sektora publicznego wartość wskaźnika wzrosła o 13,3 pkt do poziomu 8,8 pkt. Jest o 16,3 pkt wyższa od wartości sprzed roku.

2. Poprawa koniunktury przemysłowej w lipcu jest powszechna. Pogorszenie się koniunktury odnotowano jedynie w województwie mazowieckim (spadek wartości wskaźnika o 9,1 pkt). Największe miesięczne przyrosty wartości IRGIND zanotowano dla: przedsiębiorstw zatrudniających ponad 500 pracowników (o 33,9 pkt), makroregionu centralnego (o 26,1 pkt) i producentów dóbr inwestycyjnych (o 19,3 pkt), a najmniejsze dla: makroregionu północno-zachodniego (o 0,2 pkt), firm o zatrudnieniu do 50 pracowników (o 1,1 pkt) i producentów półproduktów (o 4,0 pkt). Najwyższe wartości wskaźnik przyjął dla: przedsiębiorstw zatrudniających ponad 500 osób (18,3 pkt), producentów dóbr inwestycyjnych (11,4 pkt) i makroregionu południowego (-8,5 pkt); najniższe dla: firm o zatrudnieniu do 50 pracowników (-20,7 pkt), producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (-19,4 pkt) i makroregionu południowo-zachodniego (-16,2 pkt).

Zmian w skali roku są zróżnicowane. Najbardziej poprawiła się koniunktura w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wzrost wartości wskaźnika o 24,2 pkt), w zakładach zatrudniających ponad 500 pracowników (o 22,4 pkt) i w makroregionie północnym (o 5,2 pkt). Największe pogorszenie się koniunktury odnotowały przedsiębiorstwa o zatrudnieniu do 50 osób (o 11,7 pkt), działające w województwie mazowieckim (o 4,8 pkt) oraz producenci półproduktów (o 3,8 pkt).

3. Lipiec jest trzecim z kolei miesiącem, w którym wzrost aktywności przemysłowej widoczny jest we wszystkich analizowanych przekrojach. Przedsiębiorstwa informują o wzroście poziomów produkcji i zamówień, w tym eksportowych. Rosną ceny. Maleją zapasy. Poprawia się sytuacja finansowa producentów i ich oceny stanu polskiej gospodarki. Przedsiębiorstwa informują o wzroście wykorzystania mocy produkcyjnych. Jedynymi negatywnymi sygnałami płynącymi z wyników lipcowego badania koniunktury jest spadek wielkości zatrudnienia, który jest echem załamania się produkcji, zanotowanego w marcu i kwietniu, oraz nasilenie się uciążliwości bariery popytowej, o czym informuje ponad 65 procent badanych przedsiębiorstw. Niektóre wskaźniki aktywności przemysłowej osiągnęły poziom wyższy niż rok wcześniej. Nastroje są coraz bardziej optymistyczne i spodziewana jest dalsza poprawa koniunktury w najbliższych miesiącach.

4. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zwiększyła się w ciągu miesiąca o 9,4 pkt do wysokości -8,6 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 4,5 pkt. O wzroście poziomu produkcji informują zarówno firmy prywatne jak i publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost wielkości produkcji miał miejsce u producentów dóbr inwestycyjnych (wartość salda zwiększyła się o 20 pkt), a spadek tylko u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 15,8 pkt). Przewidywany jest spadek wielkości produkcji w nadchodzących miesiącach.

5. Poziom zamówień ogółem wzrósł o 16,1 pkt i wynosi -26,2 pkt. O wzroście poziomu zamówień zgodnie informują firmy z obu sektorów własnościowych. Obecna wartość salda jest niższa od wartości sprzed roku o 4,3 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost wielkości zamówień miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda zwiększyła się o 49,3 pkt), a najmniejszy w produkcji półproduktów (o 5,3 pkt). Firmy spodziewają się dalszego wzrostu poziomu zamówień w kolejnych miesiącach.

6. Saldo odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień eksportowych zwiększyło swoją wartość o 15,6 pkt do wysokości -29,3 pkt. O wzroście poziomu zamówień eksportowych informują firmy prywatne i publiczne. Obecna wartość salda jest niższa od wartości sprzed roku o 13,1 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost wielkości zamówień eksportowych odnotowano w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zwiększyła się o 43,2 pkt), a spadek jedynie w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 8,2 pkt). Prognozowany jest dalszy wzrost poziomu zamówień w najbliższych miesiącach.

7. Poziom zapasów obniżył się w ciągu miesiąca o 4,6 pkt. Spadek wielkości zapasów miał miejsce tylko w firmach prywatnych. Obecna wartość salda, -4,0 pkt, jest niższa od wartości sprzed roku o 11 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zapasów zanotowano u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zmniejszyła się o 46,1 pkt), a wzrost tylko u producentów dóbr inwestycyjnych (o 10,4 pkt). Przedsiębiorstwa spodziewają się dalszego spadku wielkości zapasów w następnych miesiącach

8. Poziom cen wyrobów gotowych podniósł się o 3,4 pkt. Wzrost poziomu cen odnotowały tylko firmy prywatne. Obecna wartość salda, -3,9 pkt, jest niższa od wartości sprzed roku o 11,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost cen miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wzrost wartości salda o 21,4 pkt), a najmniejszy u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 1,4 pkt). Ceny półproduktów nie zmieniły się. Firmy przewidują wzrost cen produktów przemysłowych w nadchodzących miesiącach.

9. Poziom zatrudnienia zmniejszył się w ciągu ostatniego miesiąca o 1,4 pkt do wysokości -13,8 pkt. Jest niższy niż rok temu o 17 pkt. Spadek wielkości zatrudnienia odnotowano w obu sektorach własnościowych. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zatrudnienia miał miejsce w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda obniżyła się o 7,6 pkt), a największy wzrost w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 7,0 pkt). Spodziewany jest dalszy spadek wielkości zatrudnienia w kolejnych miesiącach.

10. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw uległa poprawie. Wartość salda zwiększyła się w ciągu miesiąca o 15,3 pkt i wynosi -26 pkt. W ciągu roku wartość salda zmniejszyła się o 11,6 pkt. O poprawie sytuacji finansowej informują zarówno firmy prywatne jak i publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej poprawiła się sytuacja finansowa producentów dóbr inwestycyjnych (wzrost wartości salda o 30,5 pkt), a pogorszenie odnotowali wyłącznie producenci dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 16,5 pkt). Przetwórcy spodziewają się pogorszenia się ich sytuacji finansowej w najbliższym okresie.

11. Saldo odpowiedzi na pytanie o ogólną ocenę sytuacji gospodarczej kraju zwiększyło swoją wartość o 11,8 pkt. Obecnie wynosi ona -55,2 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 43 pkt. Lepiej niż przed miesiącem stan gospodarki oceniają zarówno przedsiębiorstwa prywatne jak i publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej poprawiły się oceny producentów półproduktów (wartość salda wzrosła o 27,2 pkt), a najbardziej pogorszyły oceny producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 7,1 pkt). Firmy spodziewają się dalszej poprawy ogólnogospodarczej sytuacji w Polsce.

12. W stosunku do wartości z kwietnia o 1,5 pkt zmniejszyła się wartość salda odpowiedzi na pytanie o konkurencyjność wyrobów importowanych na polskim rynku. Obecnie wynosi ona 5,0 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 9,6 pkt. Prognozowane jest dalsze pogorszenie się konkurencyjności importu w kolejnym kwartale.

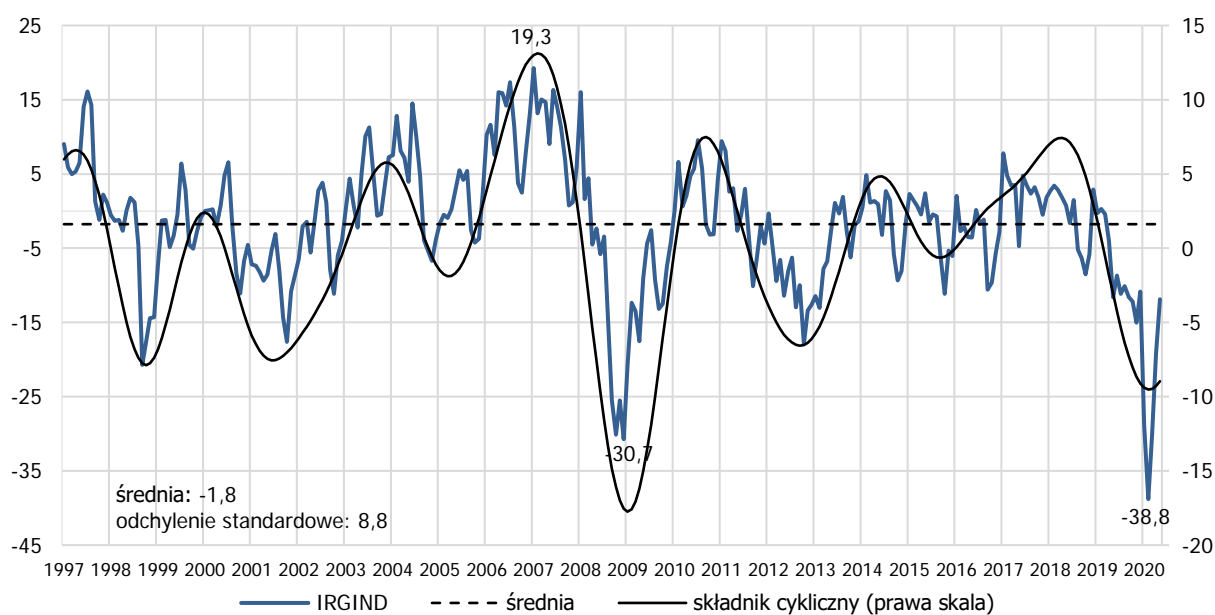
13. W porównaniu z drugim kwartałem o 11,3 punktu procentowego zwiększył się stopień wykorzystania mocy produkcyjnych. Obecnie wynosi on 67,3%, o 6,1 pkt proc. mniej niż przed rokiem.

Kwartalny wzrost odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Przewidują one, iż w następnym kwartale stopień wykorzystania mocy produkcyjnych ponownie wzrośnie.

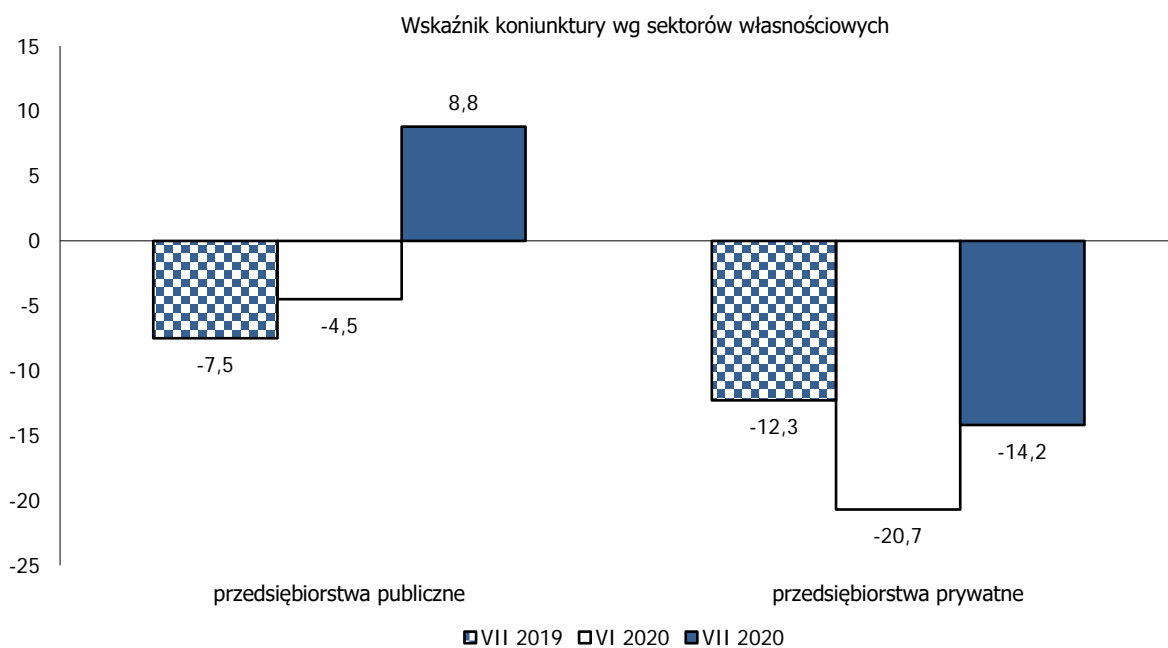
14. Zwiększyła się uciążliwość większości barier działalności gospodarczej. Za główną przedsiębiorstwa przemysłowe nieodmiennie uznają niedostateczny popyt (65,4% ankietowanych producentów). W dalszej kolejności wymieniają: obciążenia podatkowe (45,6% badanych) i niestabilność prawa (42,4%).

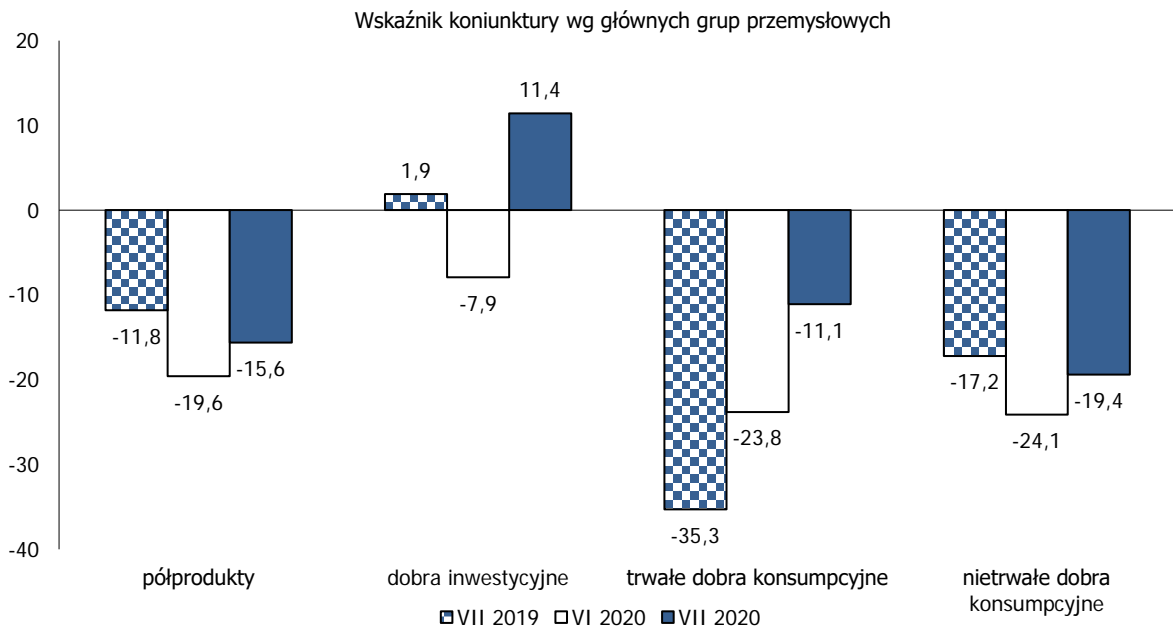
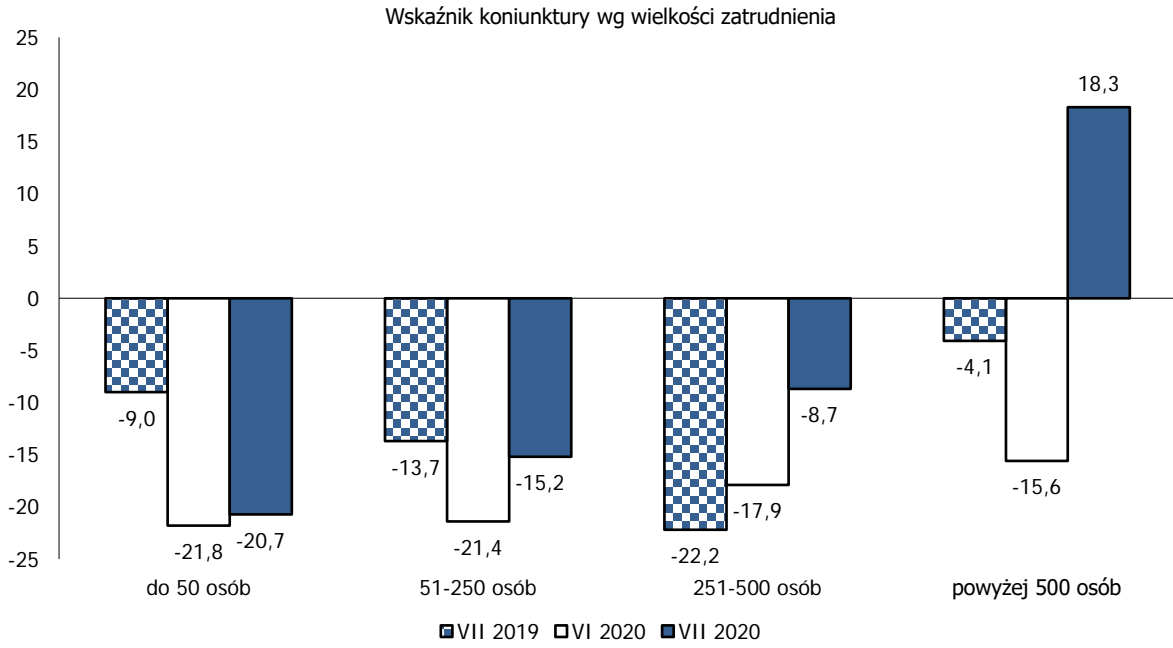
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

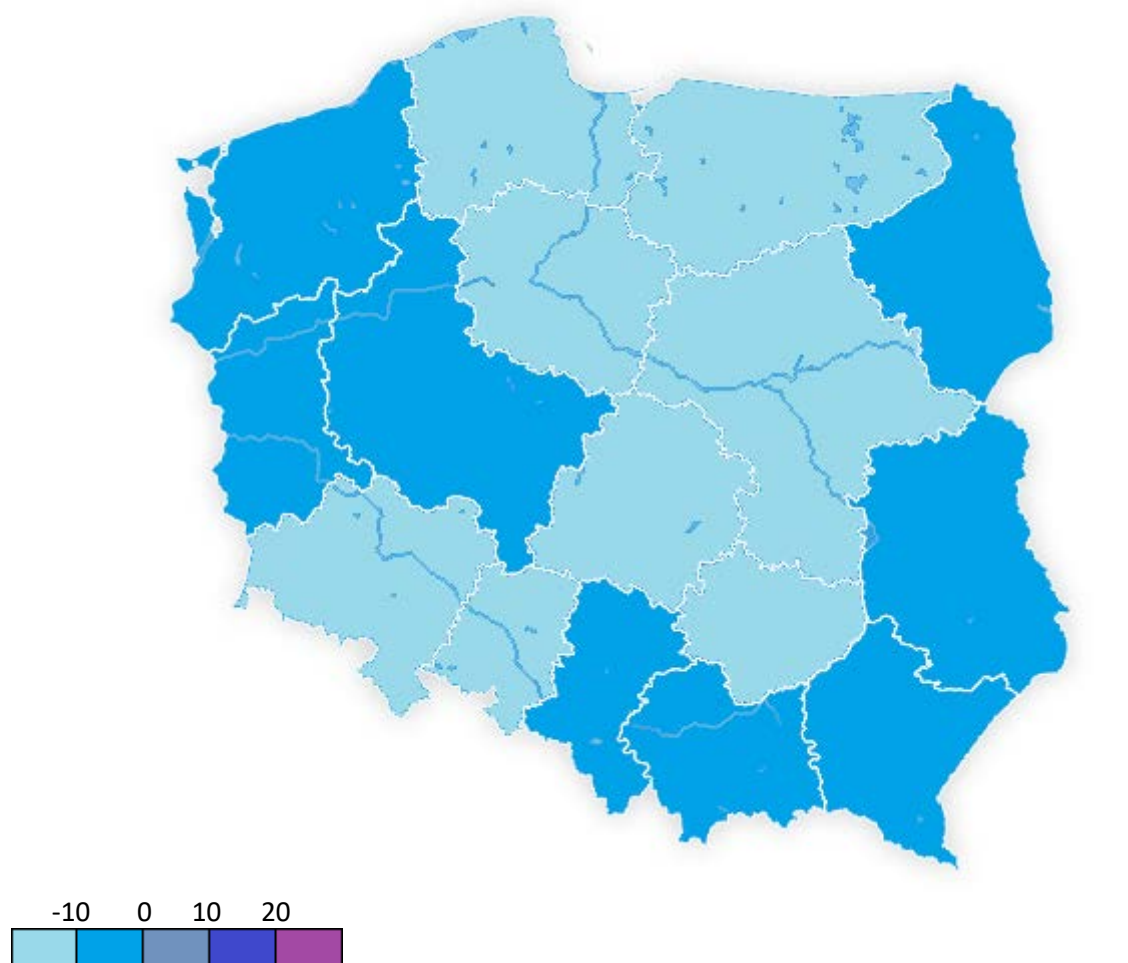

składowe salda	VII'19	III'20	IV'20	V'20	VI'20	VII'20
1. wielkość produkcji – przewidywania	-6,0	-47,8	-53,7	-20,6	-14,9	-13,4
2. wielkość zamówień – stan	-21,9	-36,1	-65,9	-61,3	-42,3	-26,2
3. zapasy - stan	7,0	2,4	-3,2	7,9	0,6	-4,0
wskaźnik koniunktury (IRGIND): (1.+2.-3.)/3	-11,6	-28,8	-38,8	-29,9	-19,3	-11,9

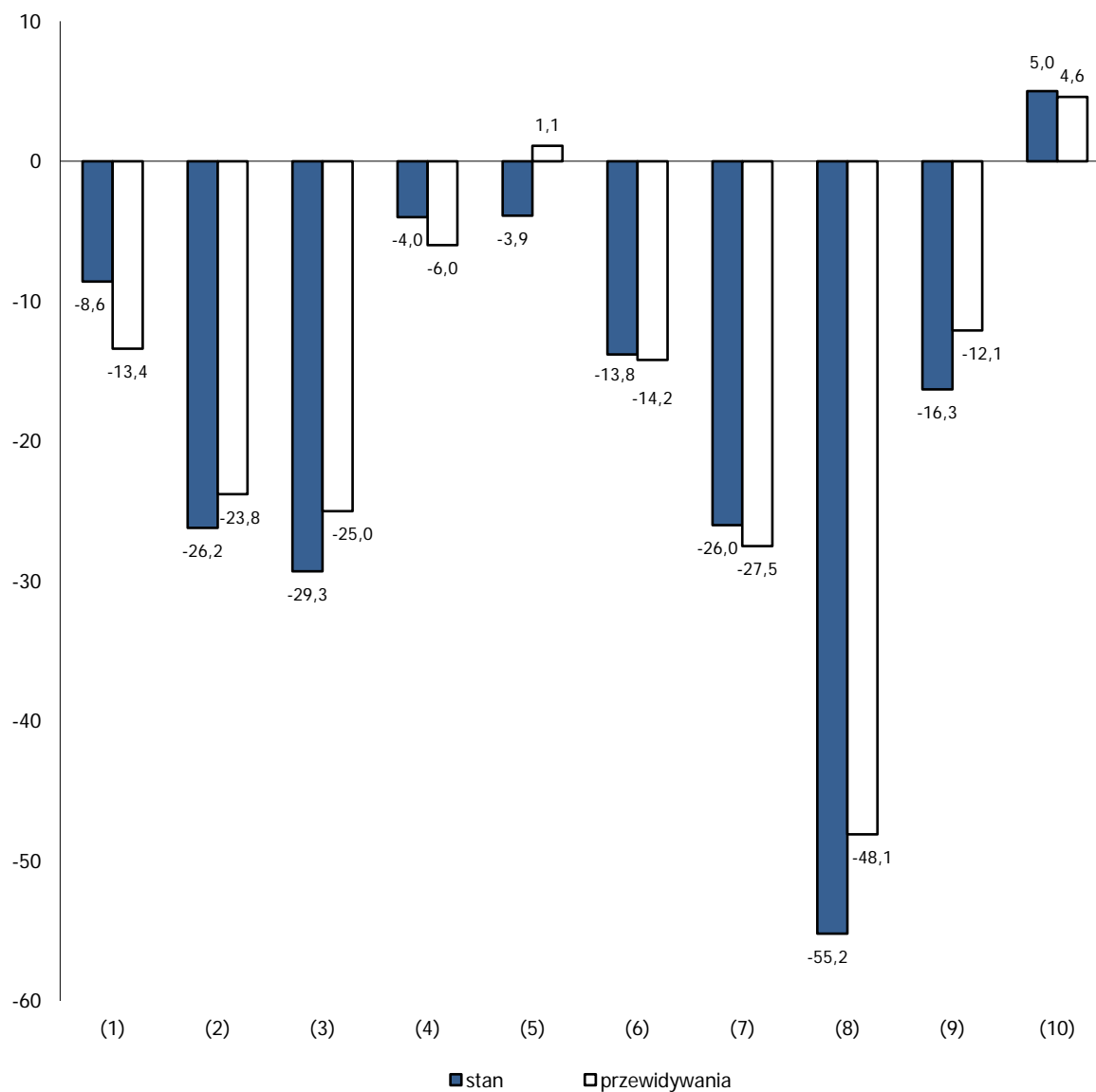

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

	VII'19	VI'20	VII'20
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	-5,7	-22,6	-8,5
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	-7,1	-8,9	-8,7
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	-17,9	-32,4	-16,2
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	-20,0	-19,7	-14,8
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	-11,6	-36,3	-10,2
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	-9,9	-11,1	-8,6
Województwo mazowieckie	-11,3	-7,0	-16,1

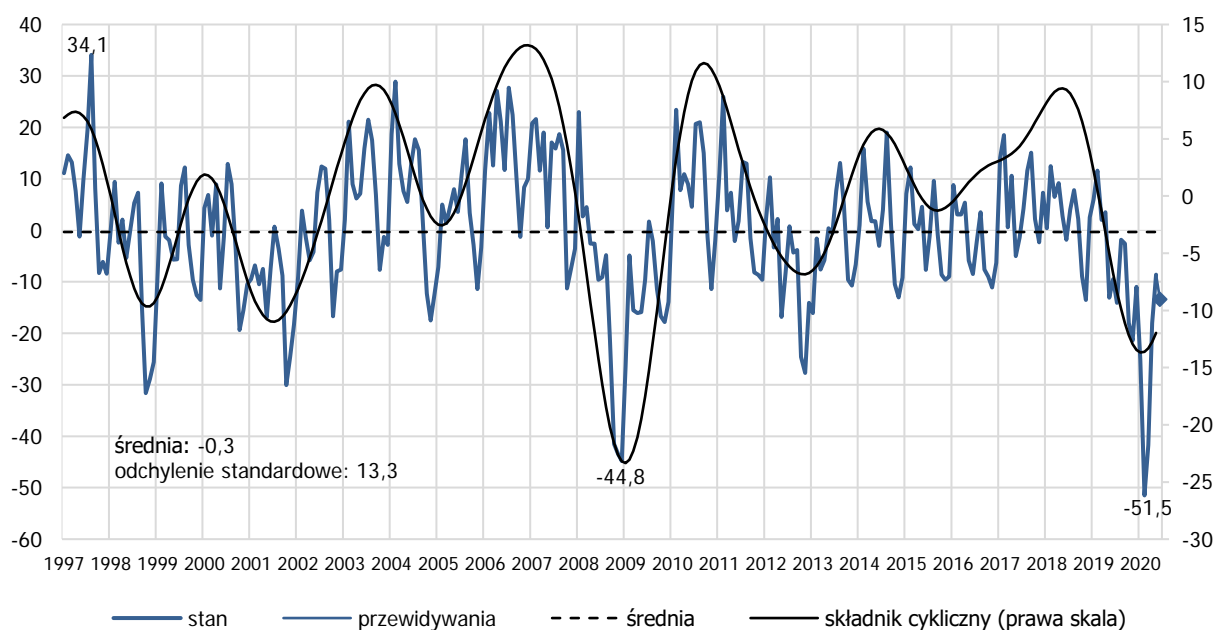
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

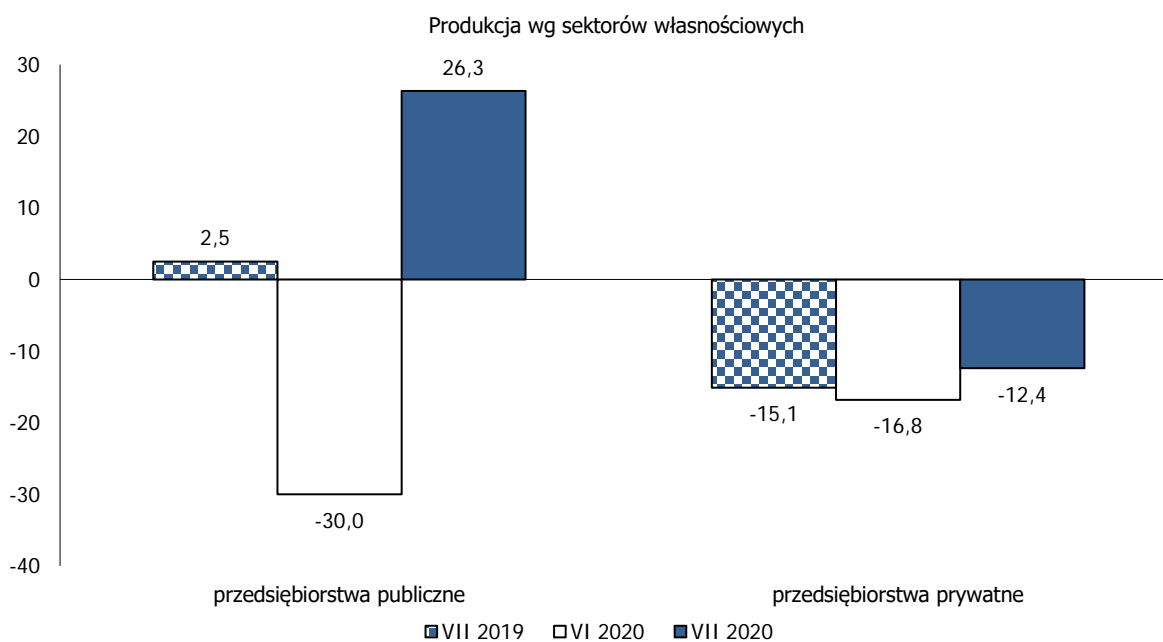
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) wykorzystanie mocy produkcyjnych
- (10) konkurencyjność towarów zagranicznych

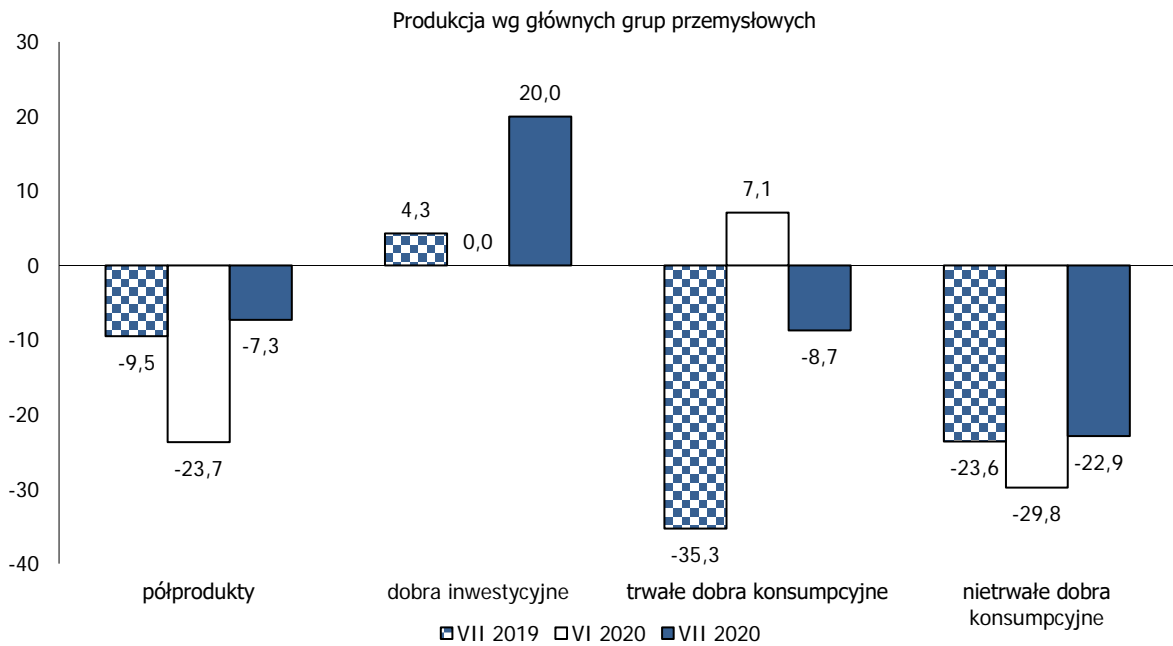
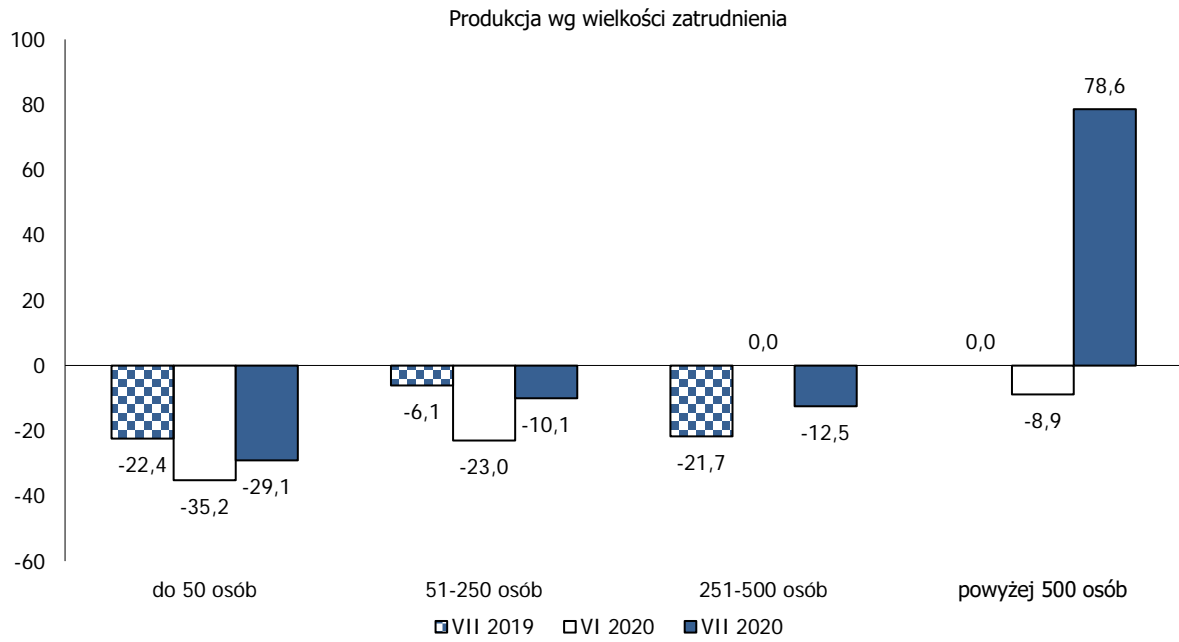
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

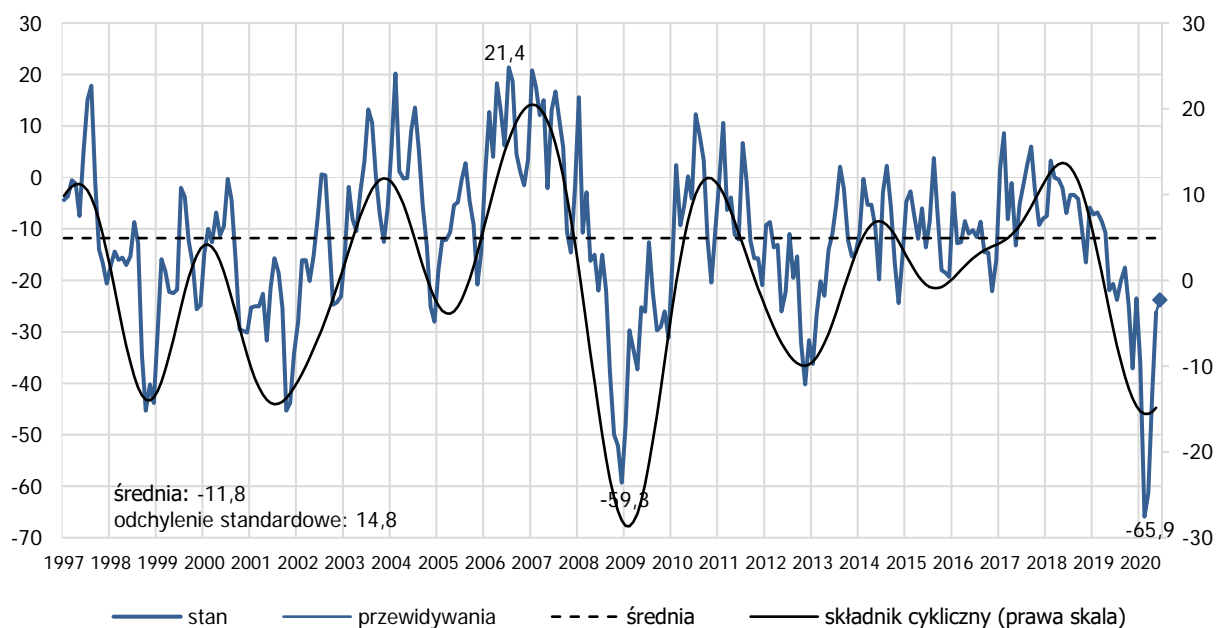

	VII'19	IV'20	V'20	VI'20	VII'20	przewidywania
wzrost	17,3	7,7	14,1	23,2	28,4	18,3
brak zmiany	52,2	33,1	30,1	35,7	34,6	50,0
spadek	30,4	59,2	55,8	41,2	37,0	31,7
saldo (1.-3.)	-13,1	-51,5	-41,7	-18,0	-8,6	-13,4

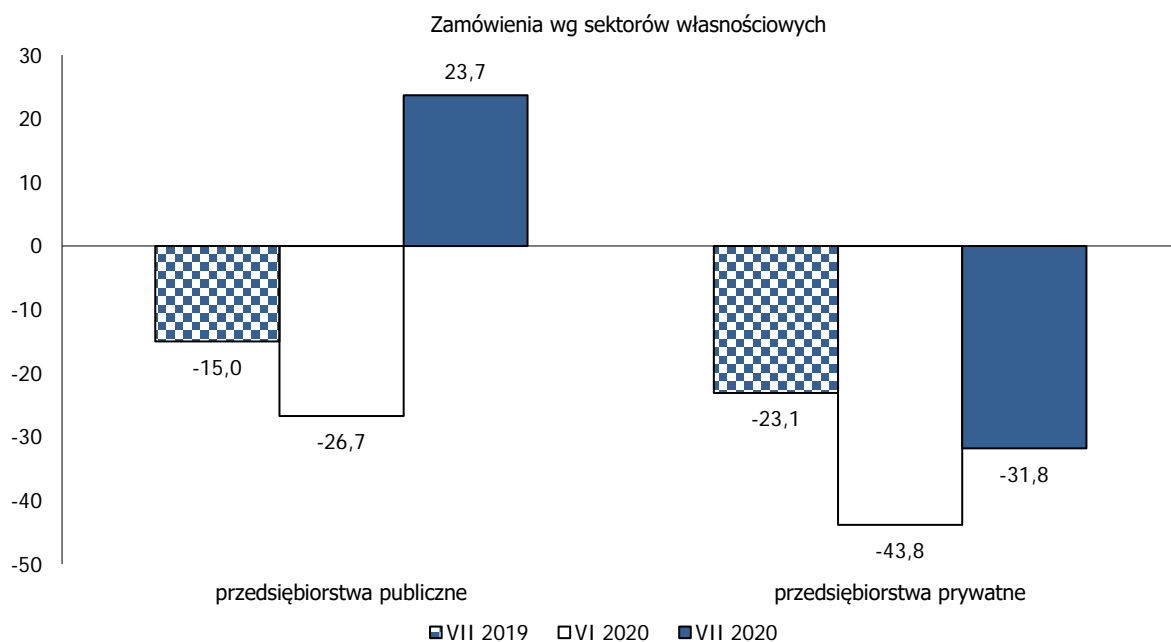

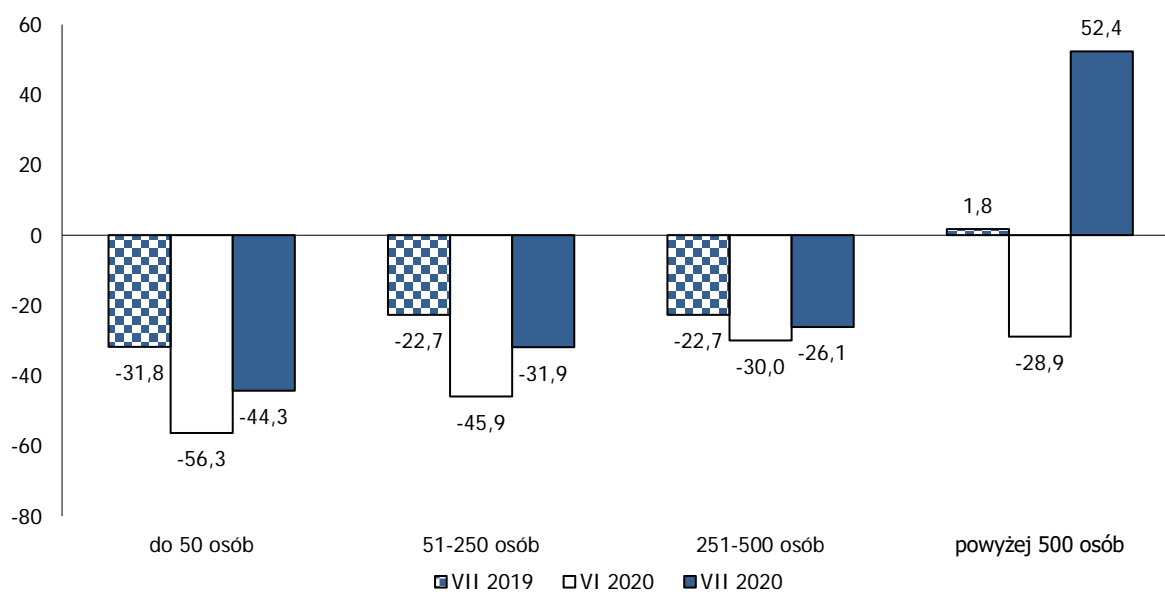
2. Zamówienia ogółem

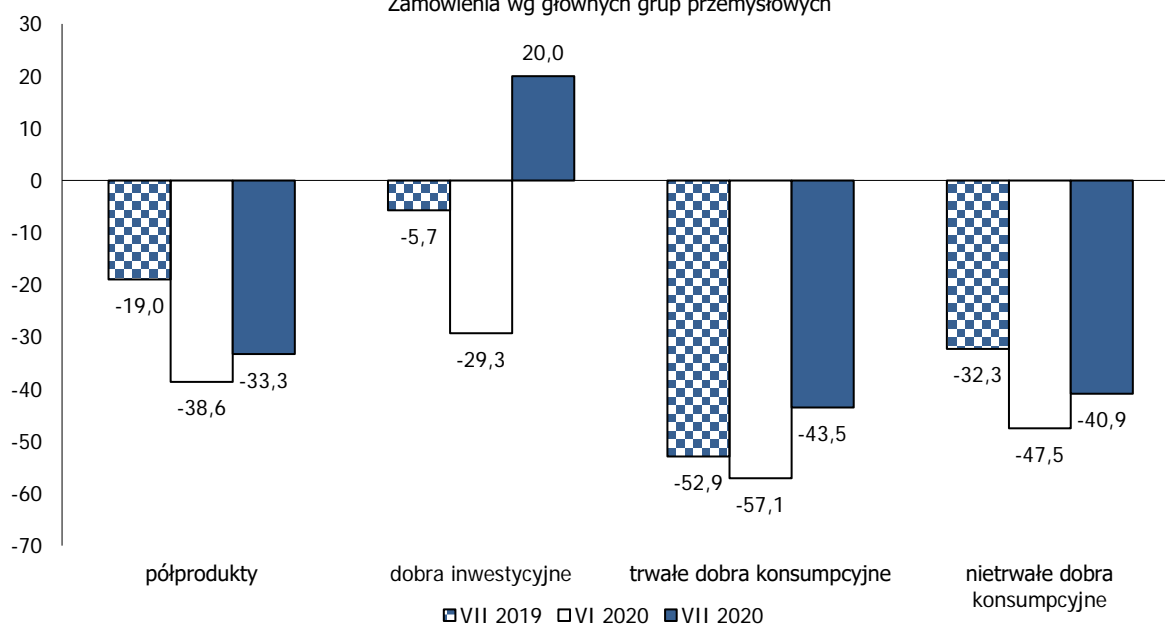
	VII'19	IV'20	V'20	VI'20	VII'20	przewidywania
wzrost	12,7	3,8	5,6	13,7	22,0	16,8
brak zmiany	52,6	26,5	27,6	30,3	29,7	42,5
spadek	34,7	69,7	66,9	56,0	48,3	40,7
saldo (1.-3.)	-21,9	-65,9	-61,3	-42,3	-26,2	-23,8

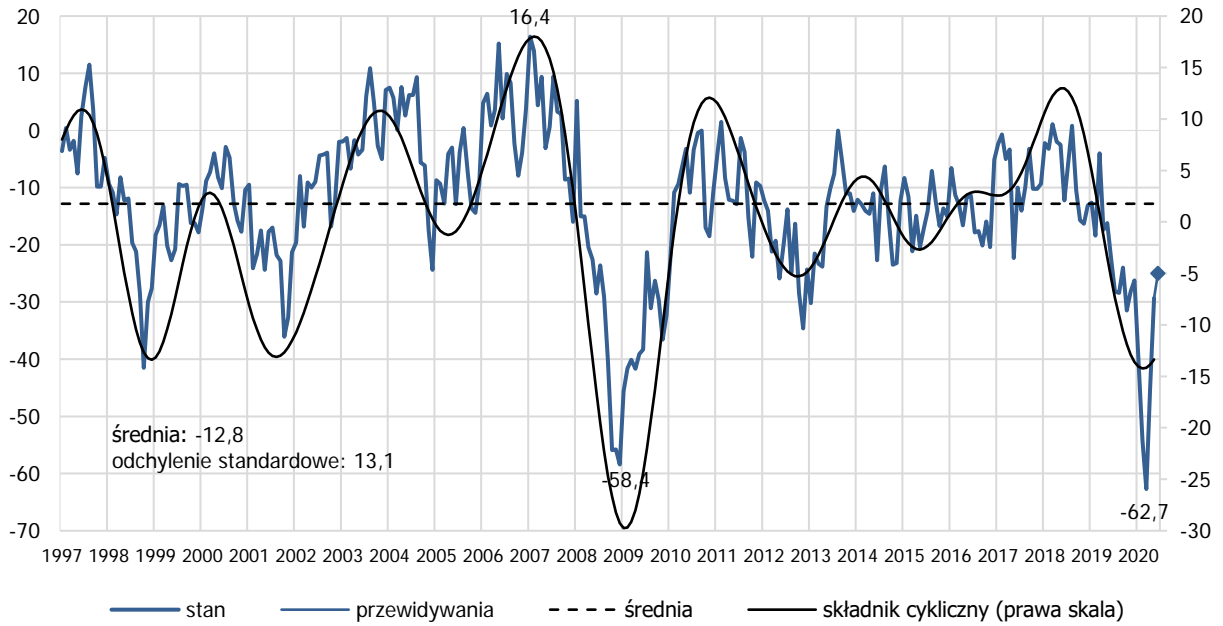
Zamówienia wg wielkości zatrudnienia

Zamówienia wg głównych grup przemysłowych

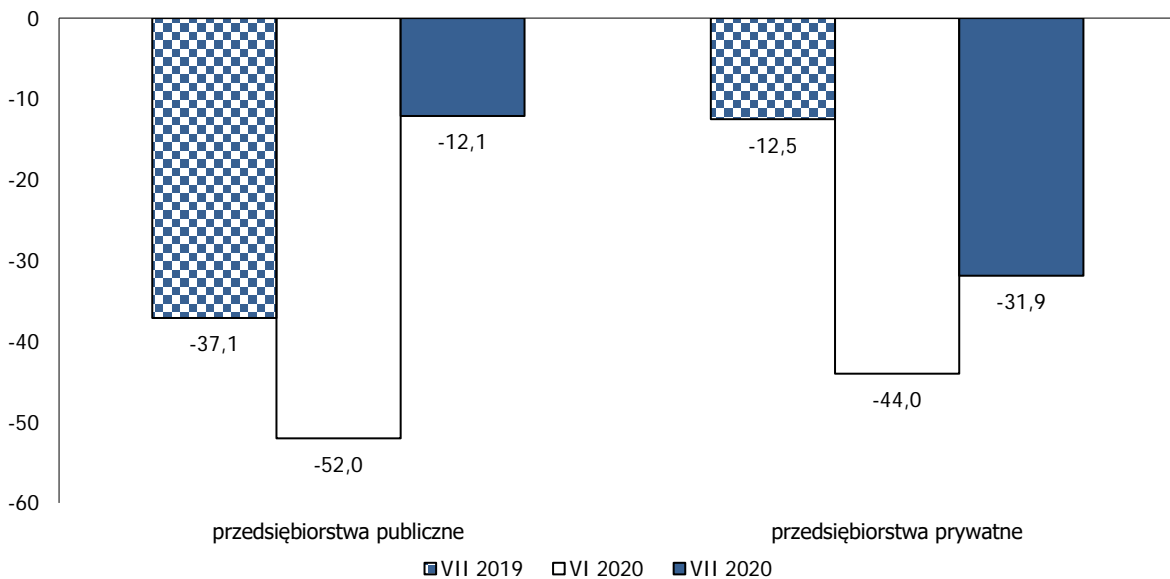

3. Zamówienia eksportowe

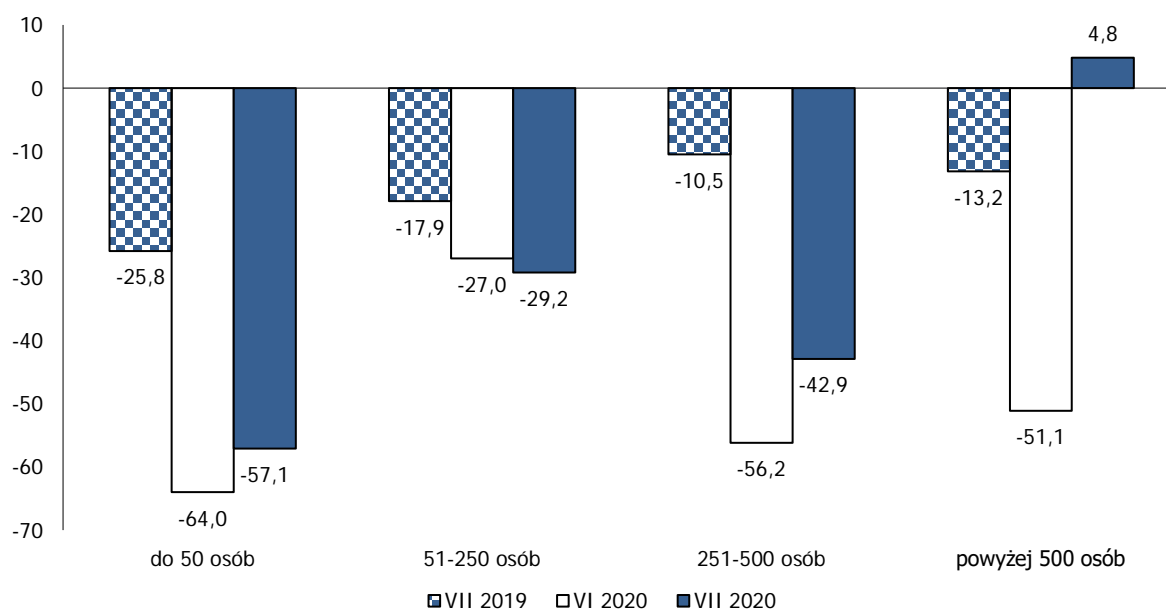

	VII'19	IV'20	V'20	VI'20	VII'20	przewidywania
wzrost	14,9	7,8	5,9	10,1	21,1	17,1
brak zmiany	54,0	30,2	25,5	34,8	28,5	40,8
spadek	31,1	62,0	68,6	55,1	50,4	42,1
nie dotyczy	62,1	70,4	58,2	58,0	48,0	47,1
saldo (1.-3.)	-16,2	-54,2	-62,7	-44,9	-29,3	-25,0

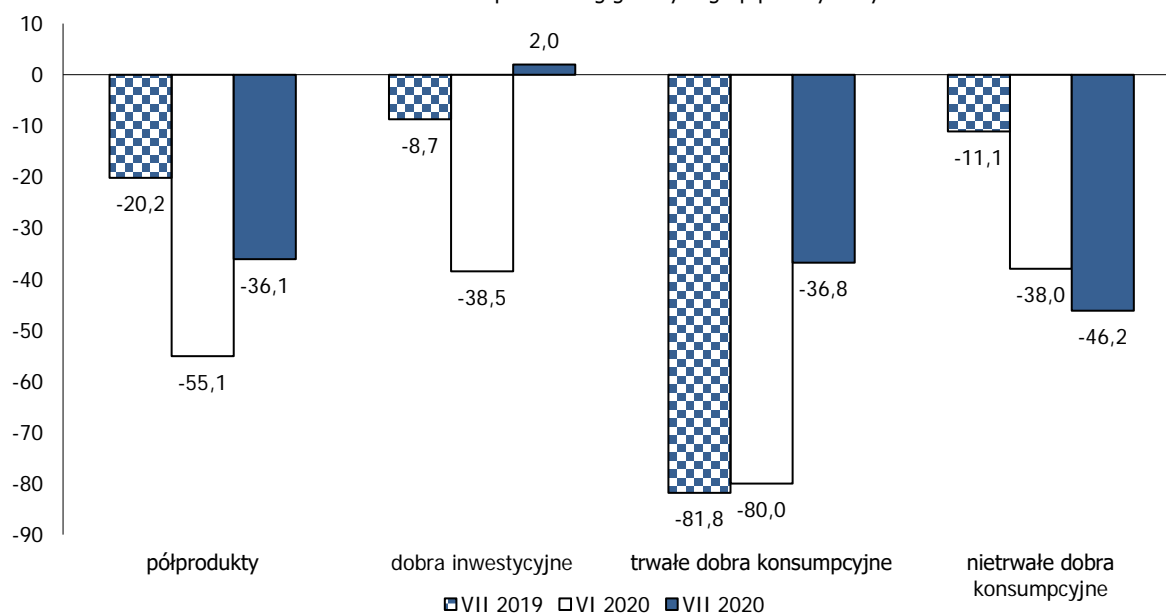
Zamówienia eksportowe wg sektorów własnościowych

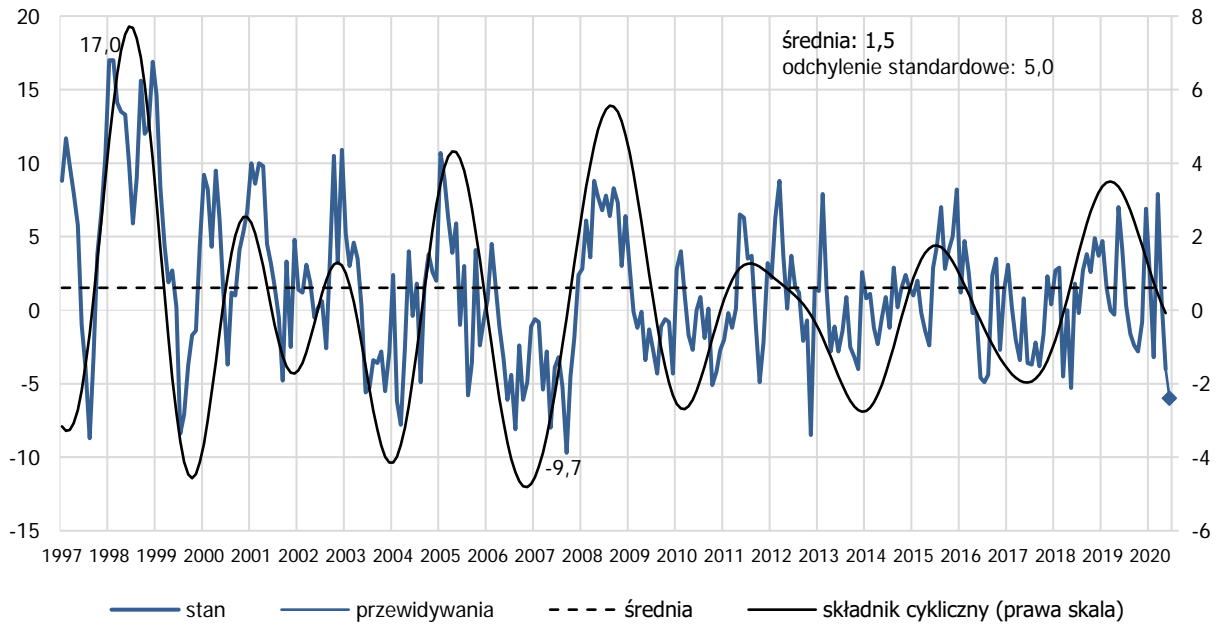
Zamówienia eksportowe wg wielkości zatrudnienia

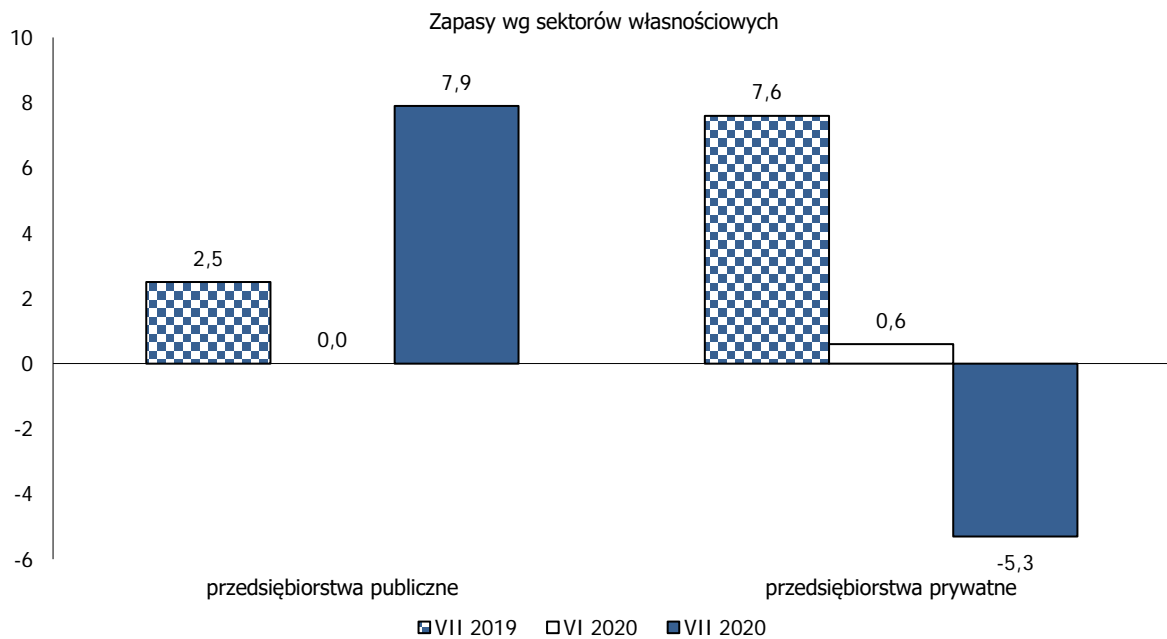
Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

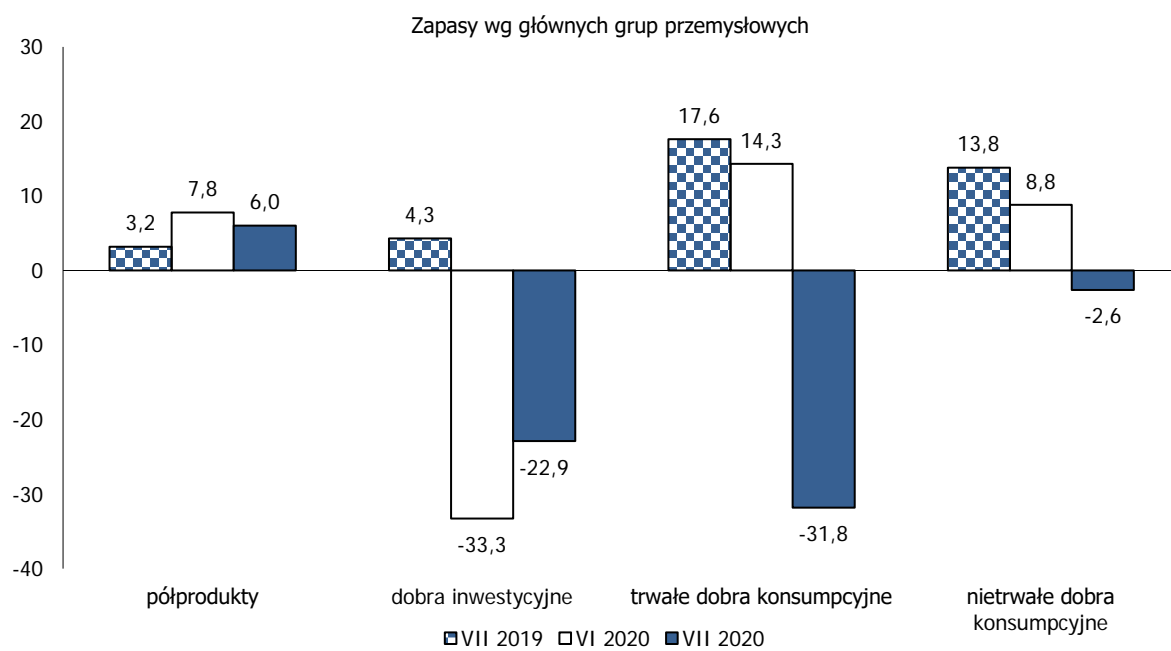
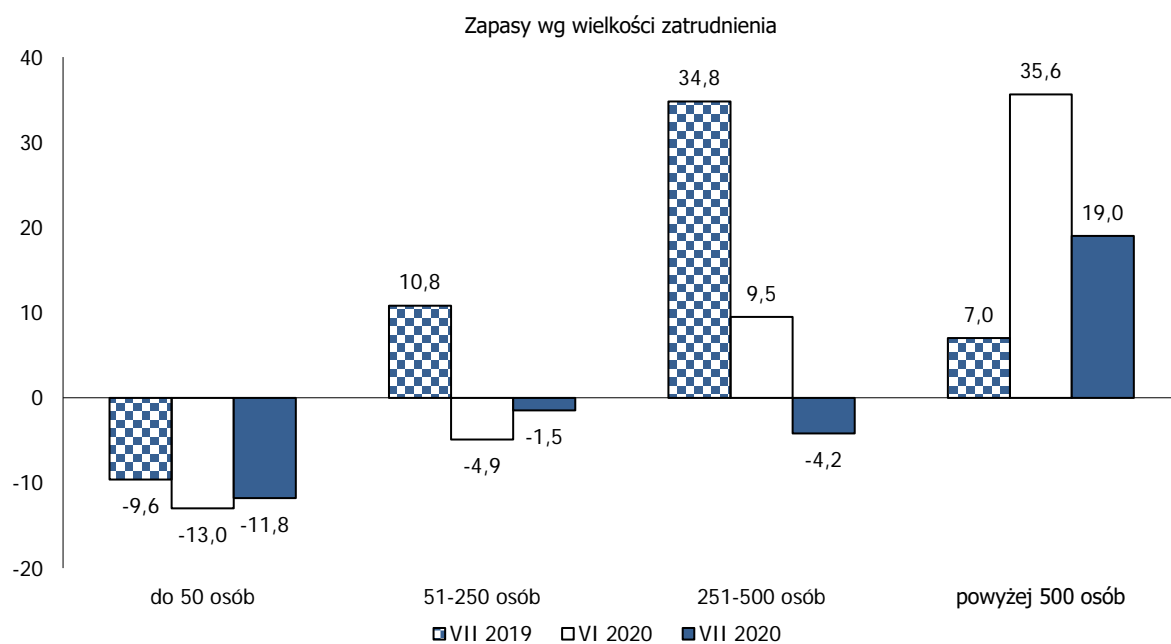

4. Zapasy

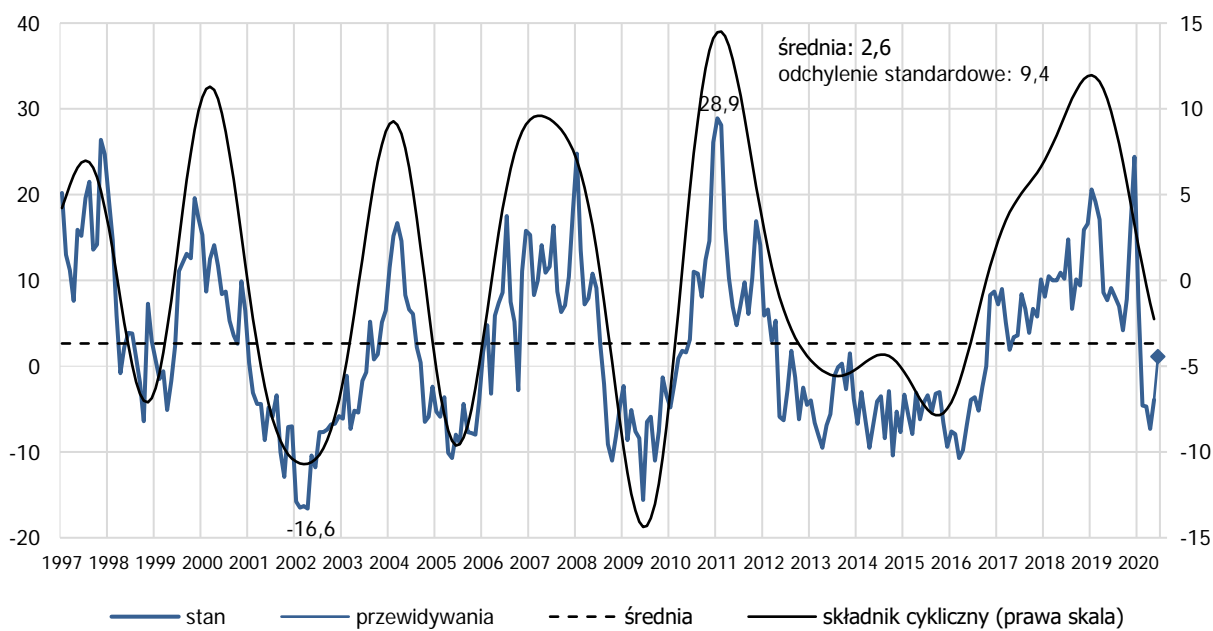

	VII'19	IV'20	V'20	VI'20	VII'20	przewidywania
wzrost	20,1	20,5	28,4	22,4	17,7	12,5
brak zmiany	66,9	55,8	51,1	55,7	60,7	69,0
spadek	13,0	23,7	20,5	21,9	21,6	18,5
saldo (1.-3.)	7,0	-3,2	7,9	0,6	-4,0	-6,0

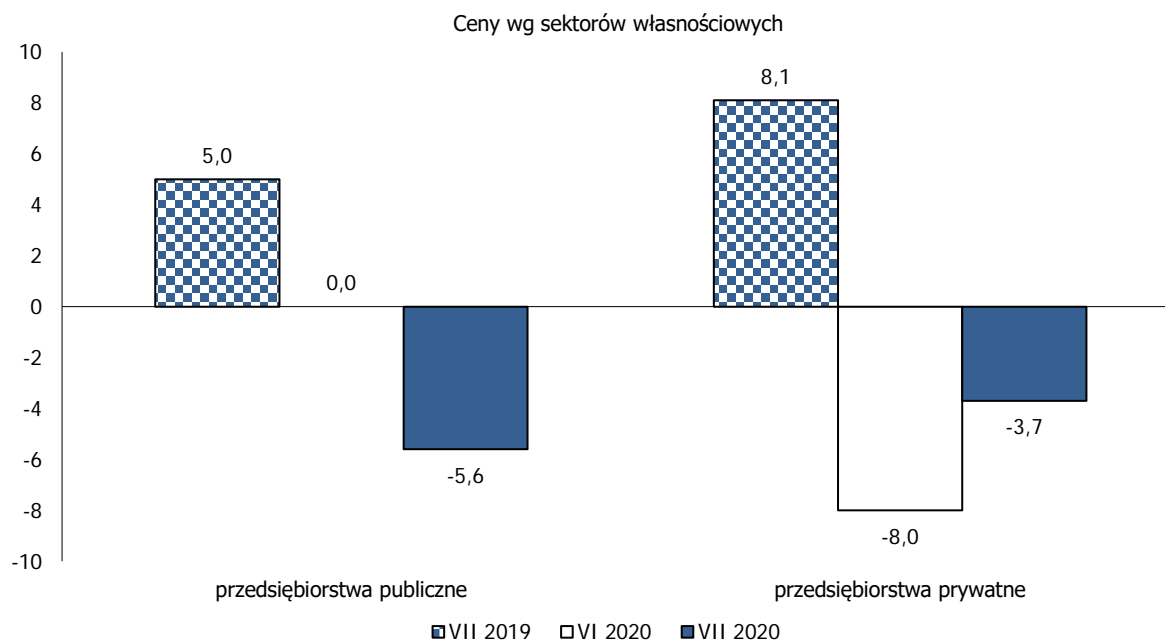

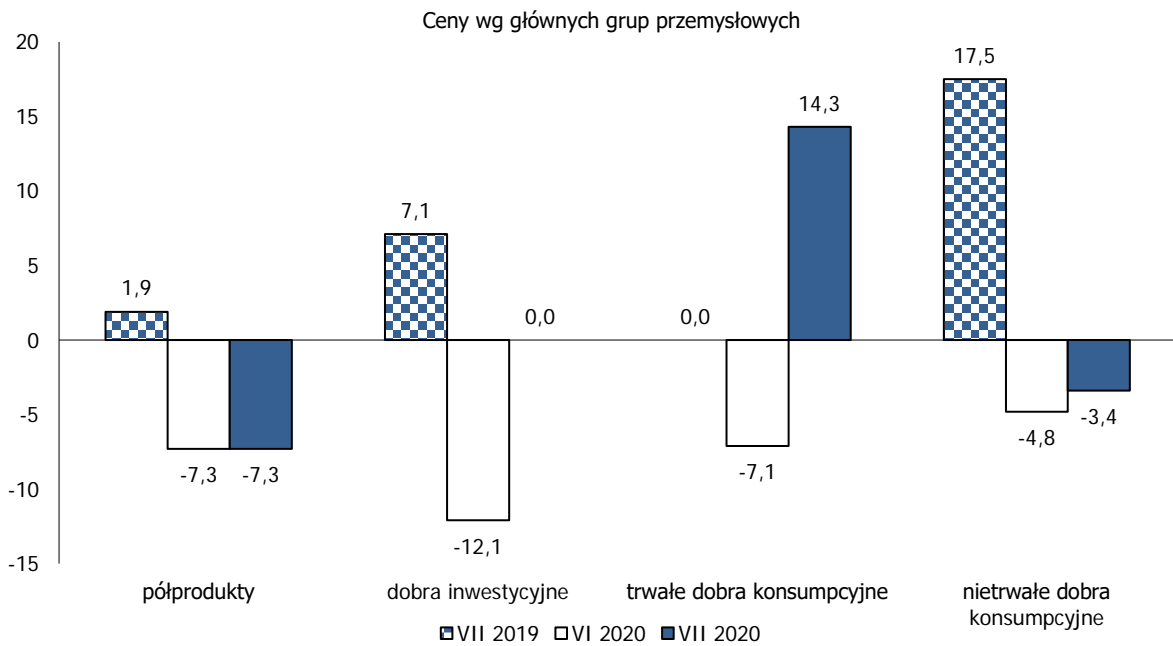
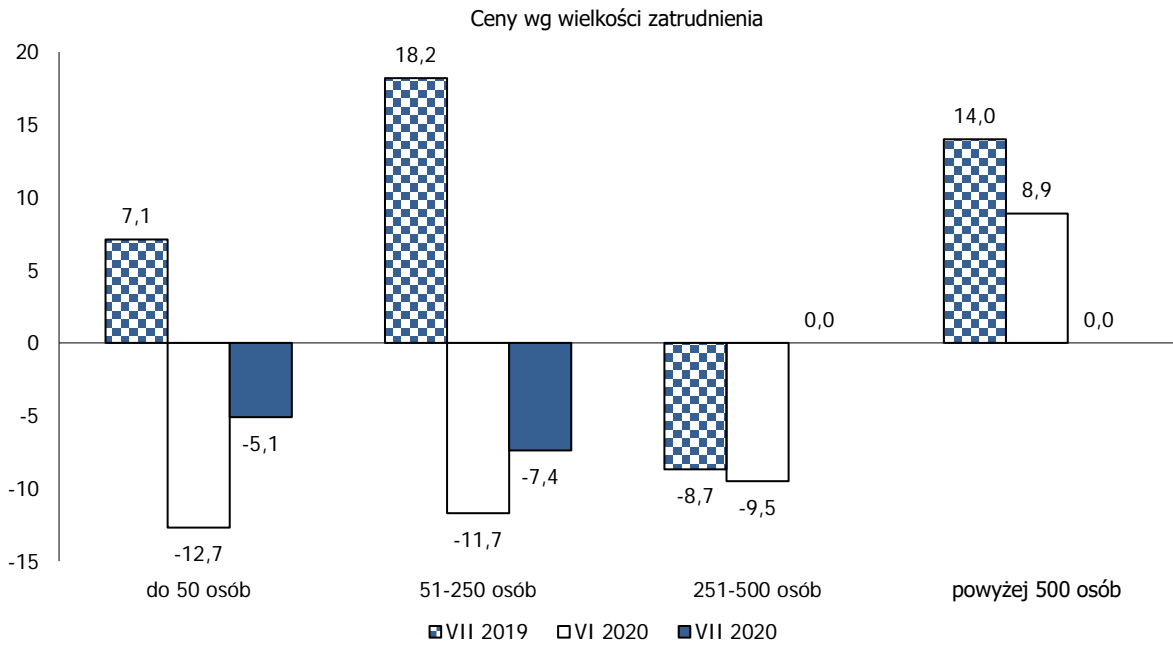

5. Ceny

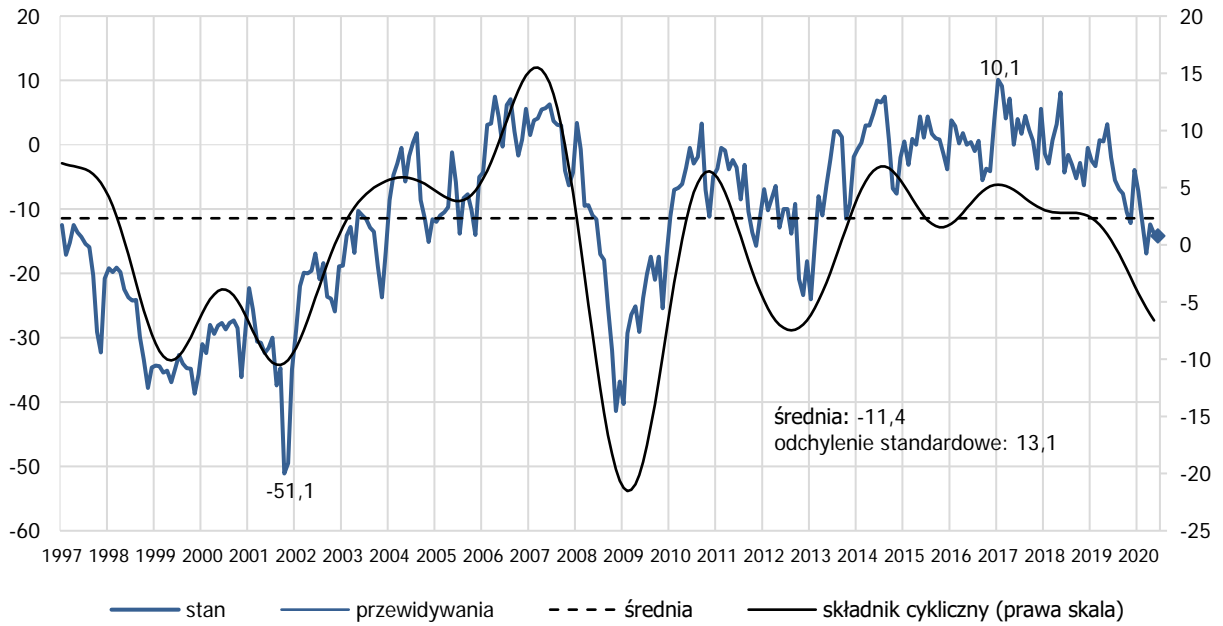

	VII'19	IV'20	V'20	VI'20	VII'20	przewidywania
wzrost	14,4	8,9	9,7	7,8	7,6	13,6
brak zmiany	78,9	77,5	75,9	77,0	80,9	73,8
spadek	6,7	13,5	14,4	15,1	11,5	12,6
saldo (1.-3.)	7,7	-4,6	-4,7	-7,3	-3,9	1,1

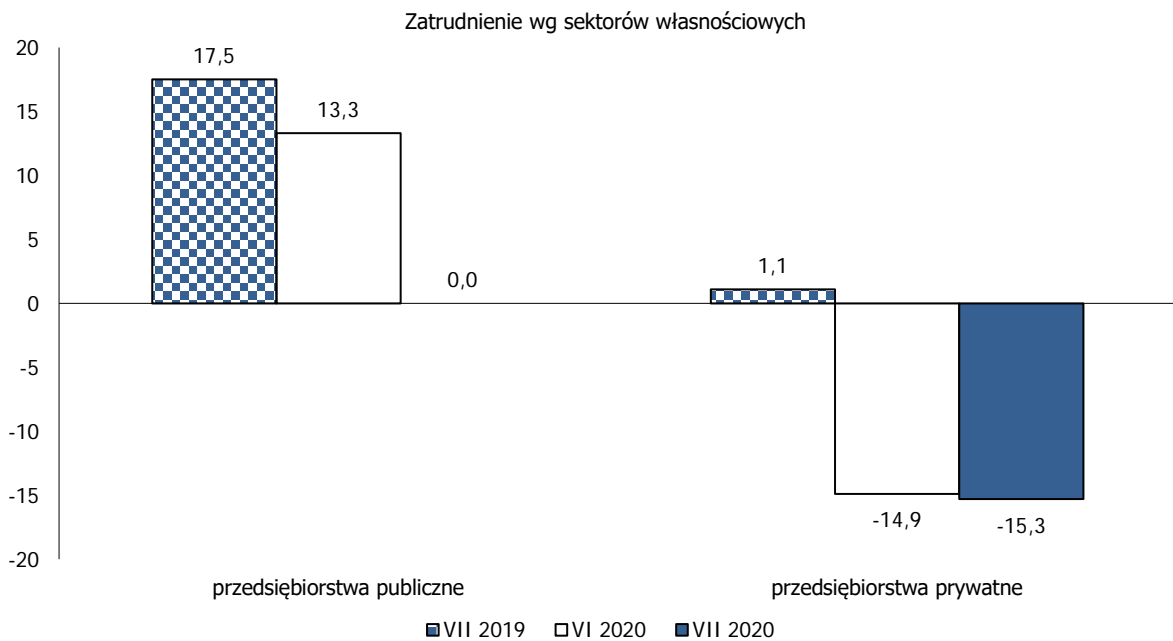

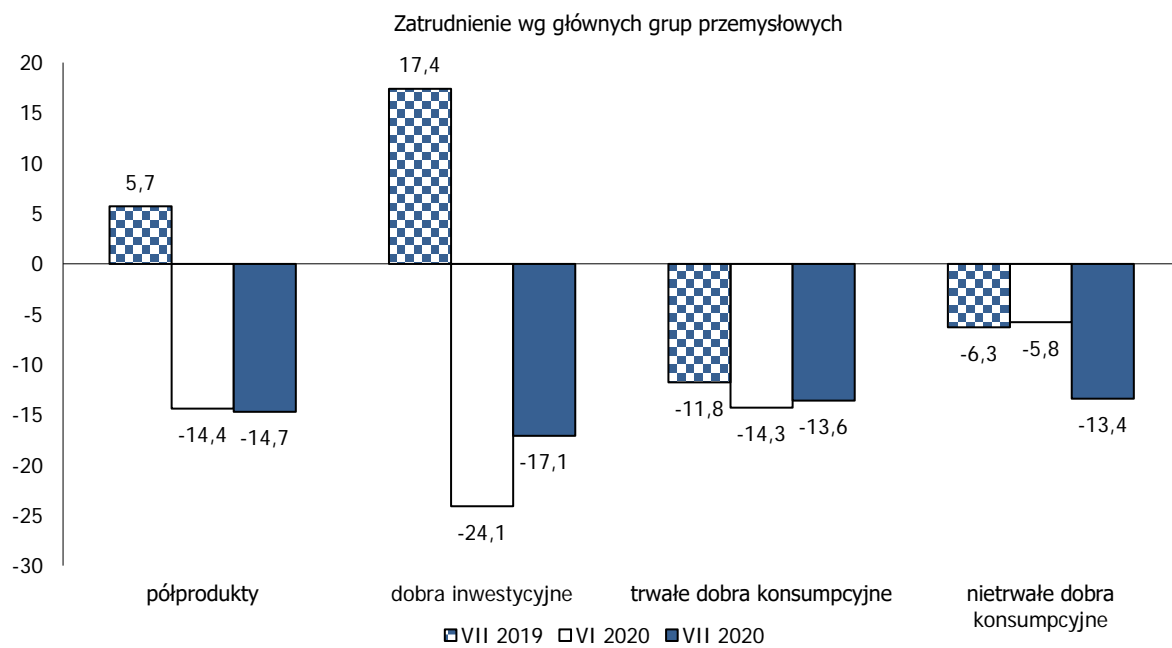
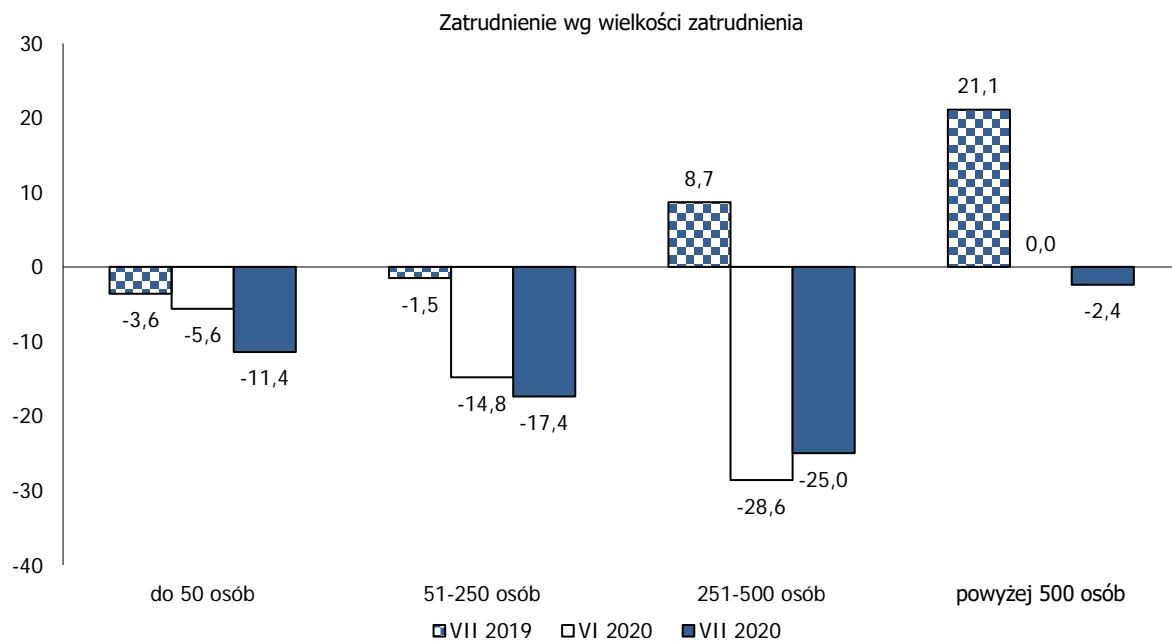

6. Zatrudnienie

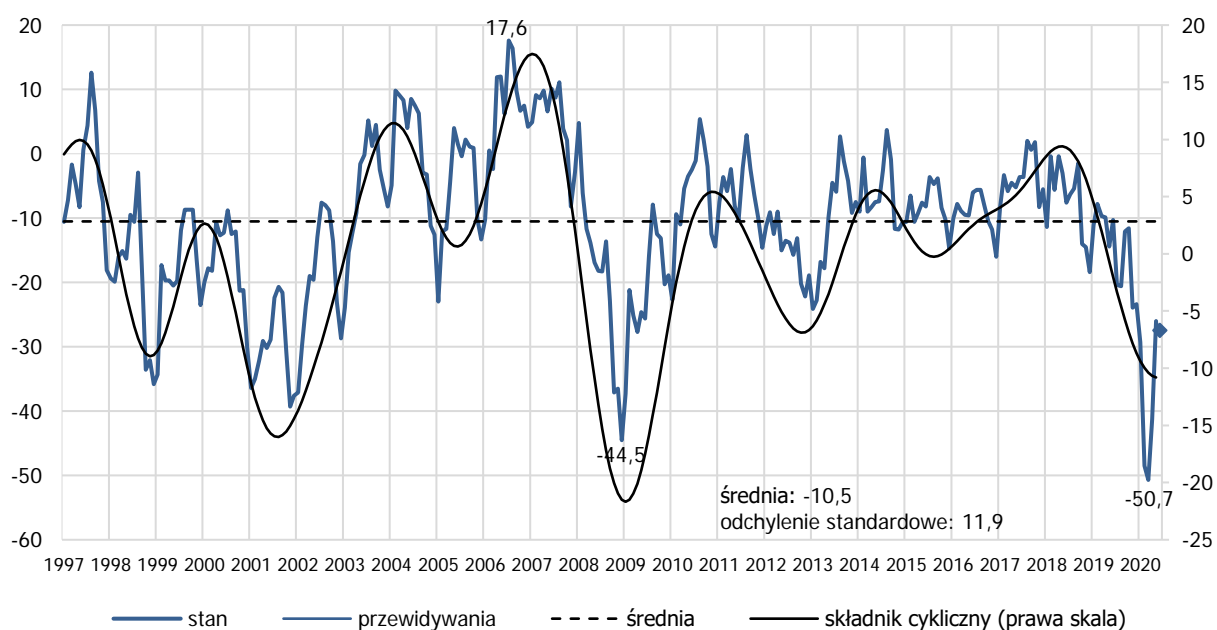

	VII'19	IV'20	V'20	VI'20	VII'20	przewidywania
wzrost	13,4	4,6	2,5	6,6	6,0	5,4
brak zmiany	76,4	78,5	78,1	74,3	74,2	75,0
spadek	10,2	16,9	19,4	19,1	19,8	19,6
saldo (1.-3.)	3,2	-12,3	-16,9	-12,4	-13,8	-14,2

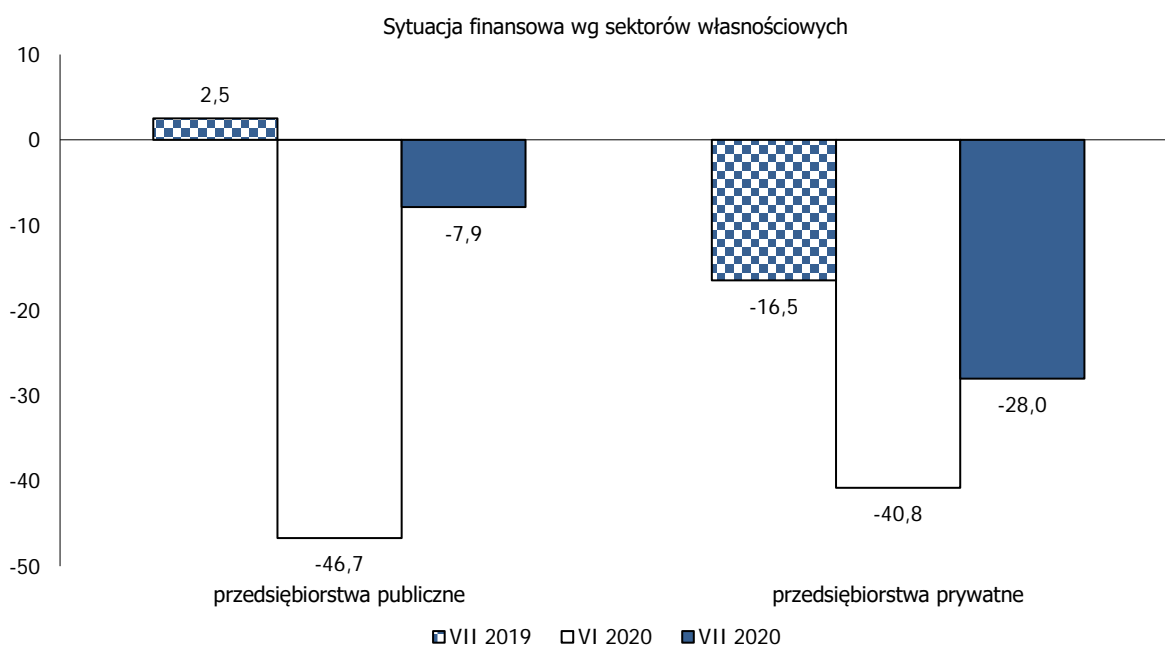

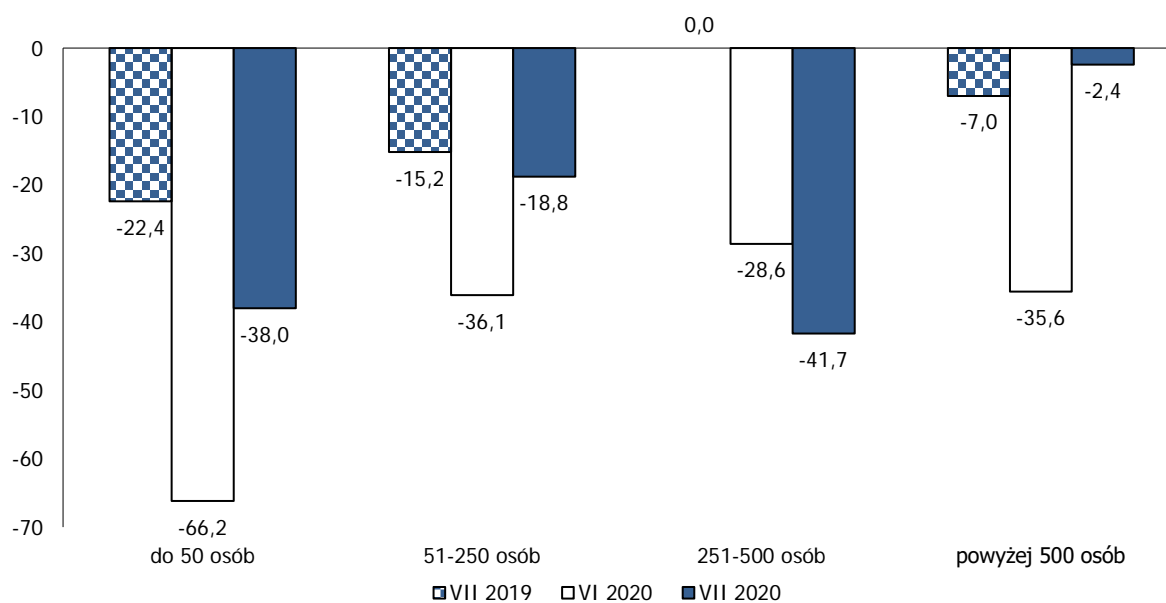
7. Sytuacja finansowa

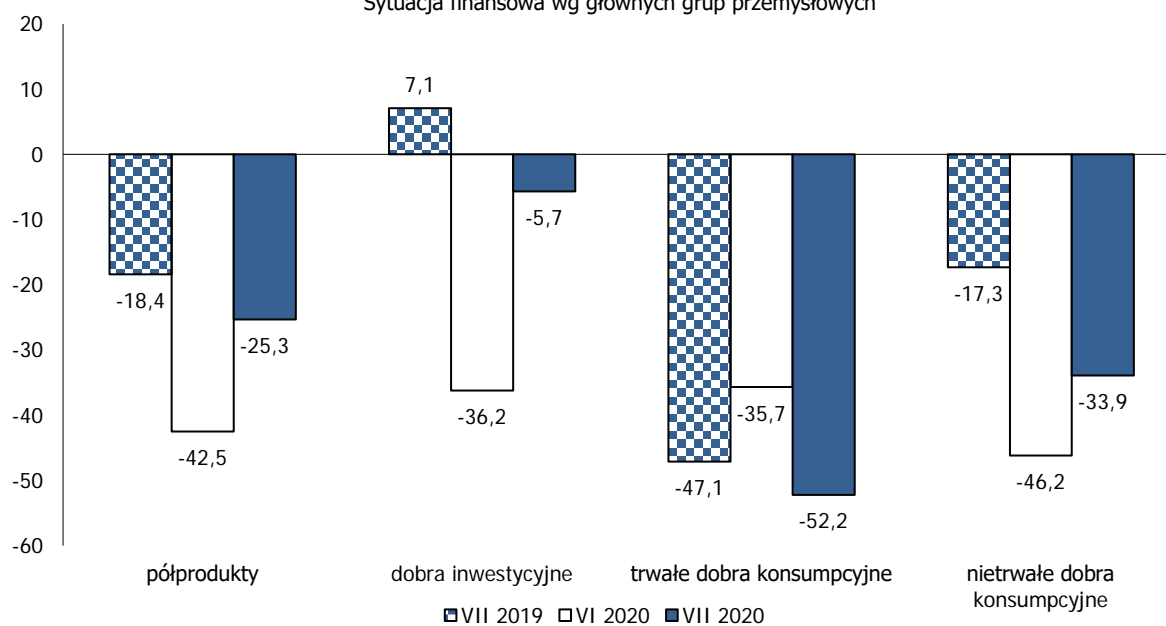
	VII'19	IV'20	V'20	VI'20	VII'20	przewidywania
poprawa	8,7	4,3	3,9	7,8	14,1	10,1
brak zmiany	68,3	42,9	41,5	43,1	45,8	52,3
pogorszenie	23,0	52,8	54,6	49,1	40,1	37,6
saldo (1.-3.)	-14,4	-48,5	-50,7	-41,3	-26,0	-27,5

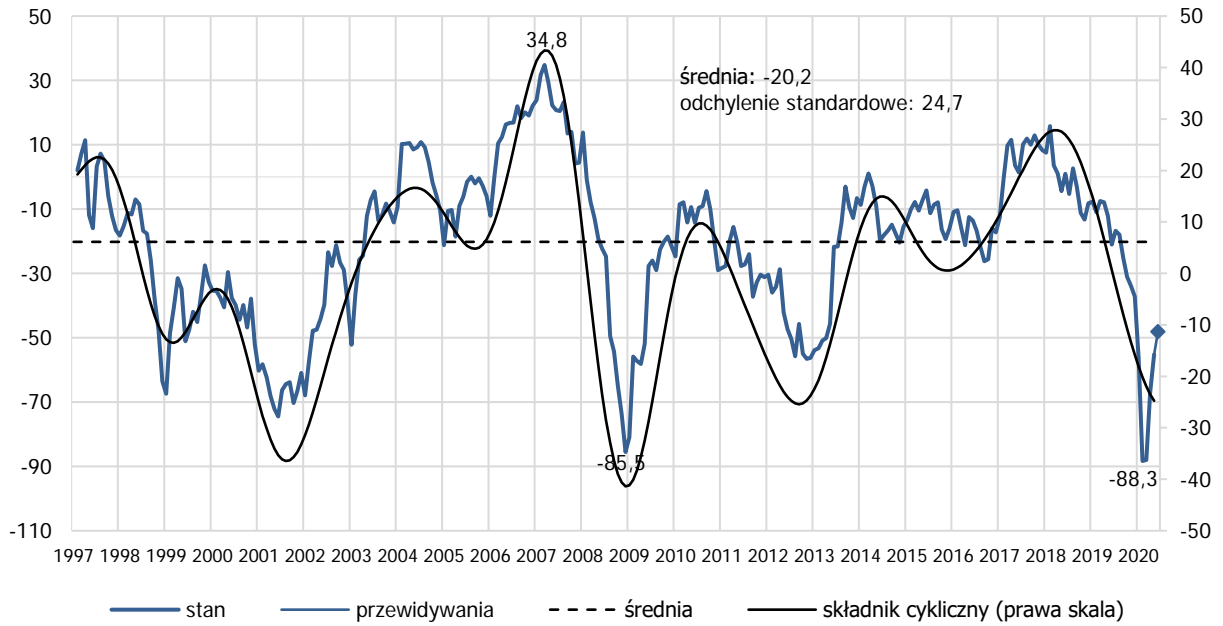
Sytuacja finansowa wg wielkości zatrudnienia

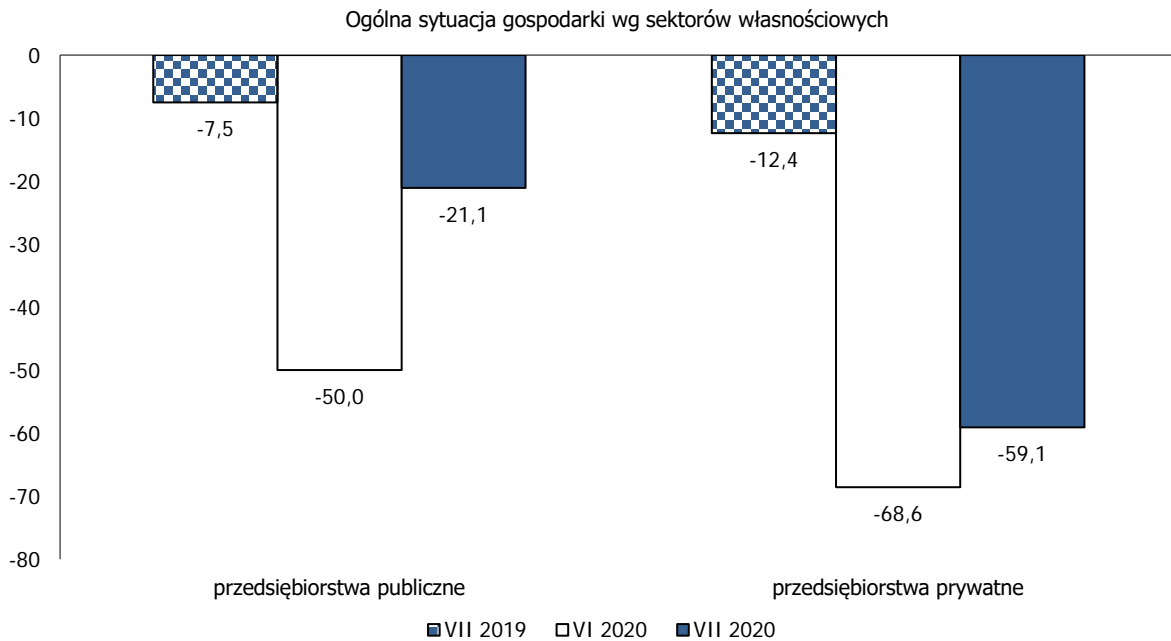
Sytuacja finansowa wg głównych grup przemysłowych

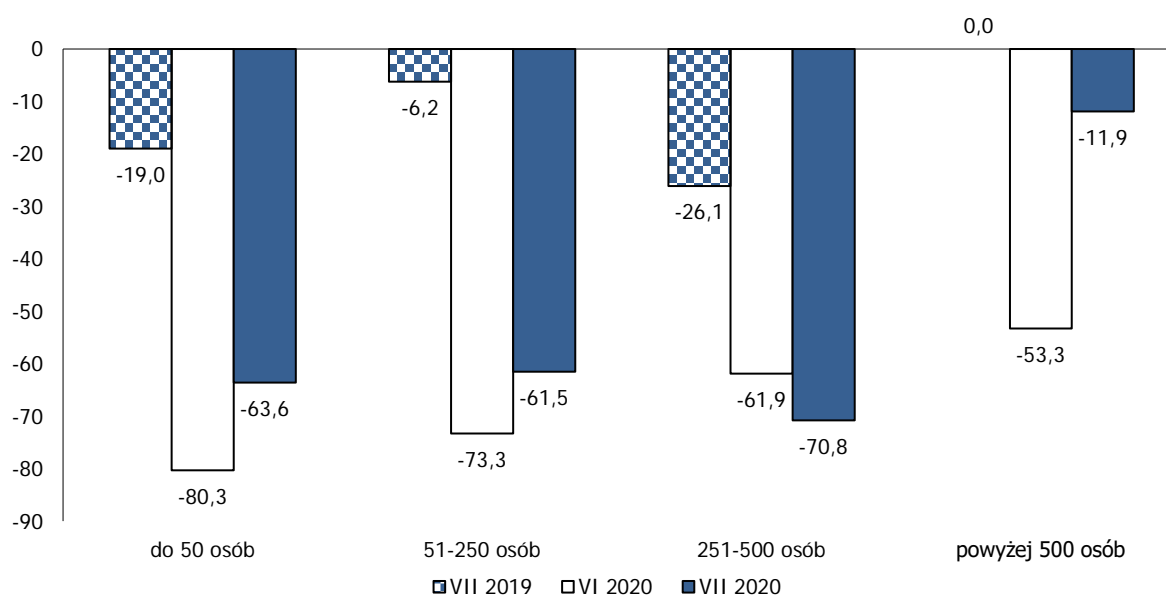
8. Ogólna sytuacja gospodarki

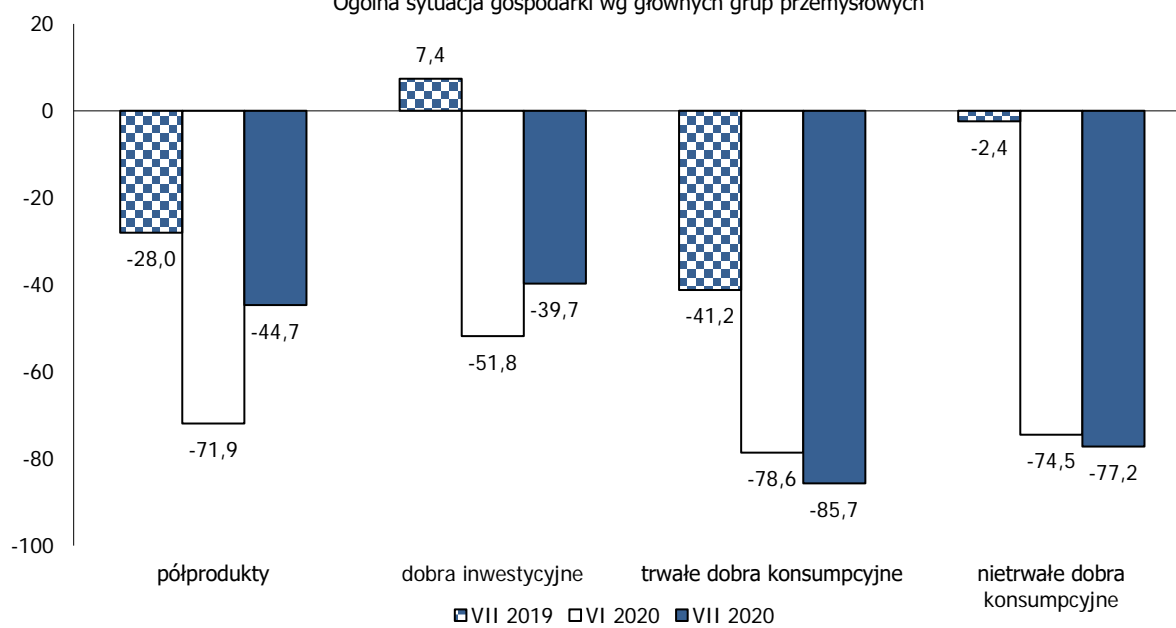
	VII'19	IV'20	V'20	VI'20	VII'20	przewidywania
poprawa	15,7	0,6	0,8	4,7	6,7	8,2
brak zmiany	56,4	10,4	10,4	23,7	31,5	35,6
pogorszenie	27,9	88,9	88,8	71,6	61,9	56,2
saldo (1.-3.)	-12,2	-88,3	-88,0	-67,0	-55,2	-48,1

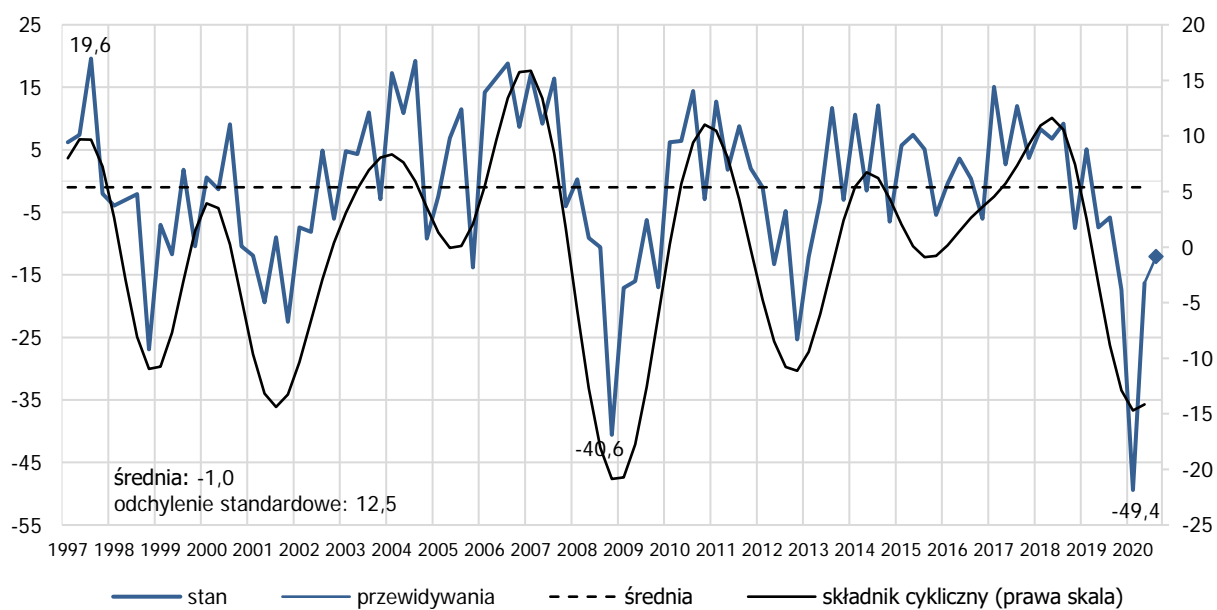
Ogólna sytuacja gospodarki wg wielkości zatrudnienia

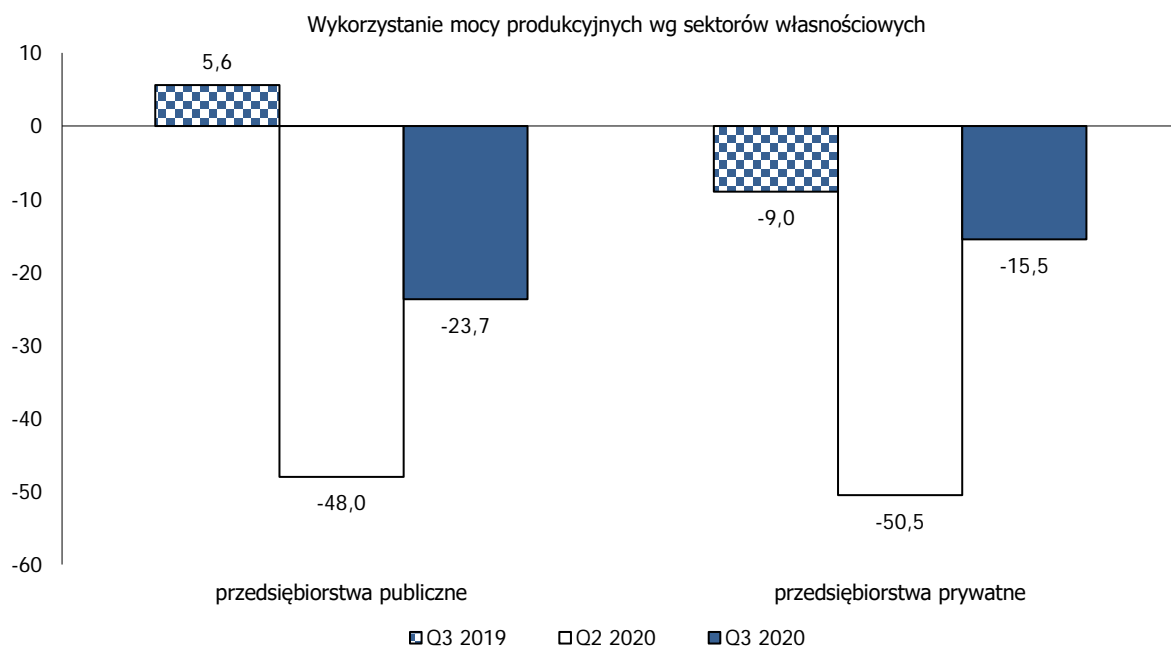
Ogólna sytuacja gospodarki wg głównych grup przemysłowych

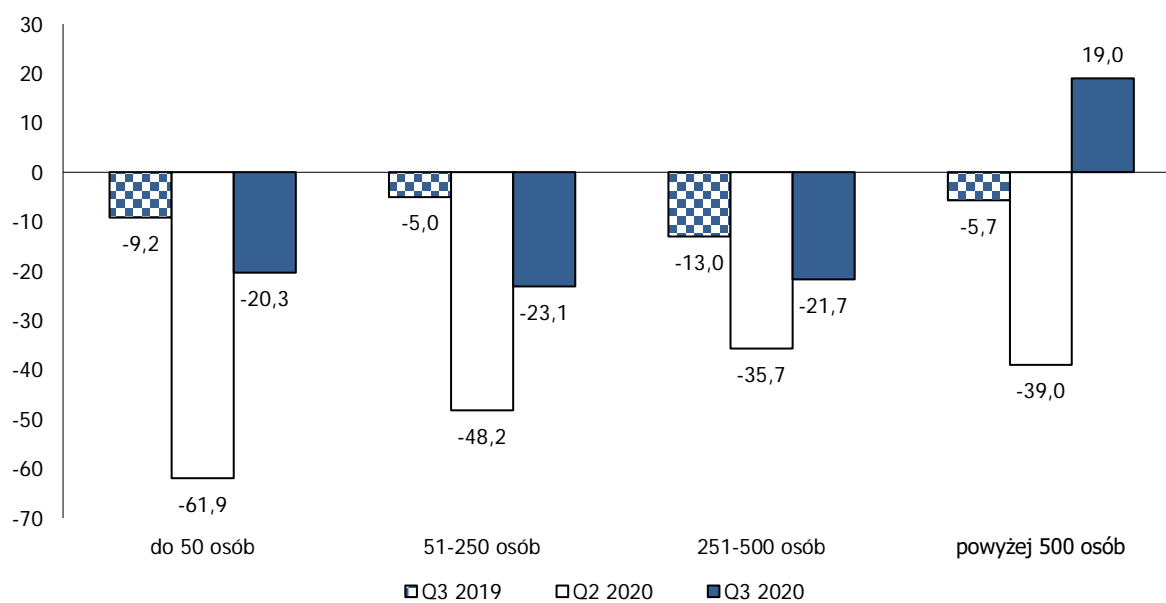
9. Wykorzystanie mocy produkcyjnych

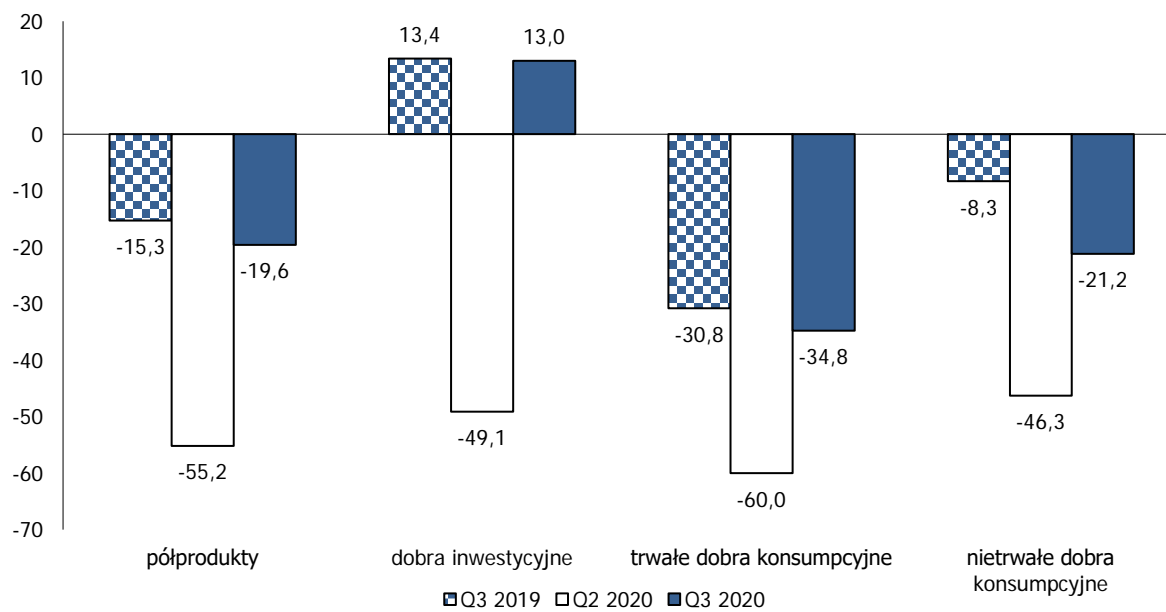
	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	przewidywania
wzrost	15,7	16,1	9,7	4,9	17,7	15,9
brak zmiany	61,2	61,9	63,3	40,9	48,2	56,2
spadek	23,1	21,9	27,1	54,2	34,1	28,0
saldo (1.-3.)	-7,4	-5,8	-17,4	-49,4	-16,3	-12,1
stopień wykorzystania mocy produkcyjnych (%)	73,4	73,2	69,1	56,0	67,3	67,8

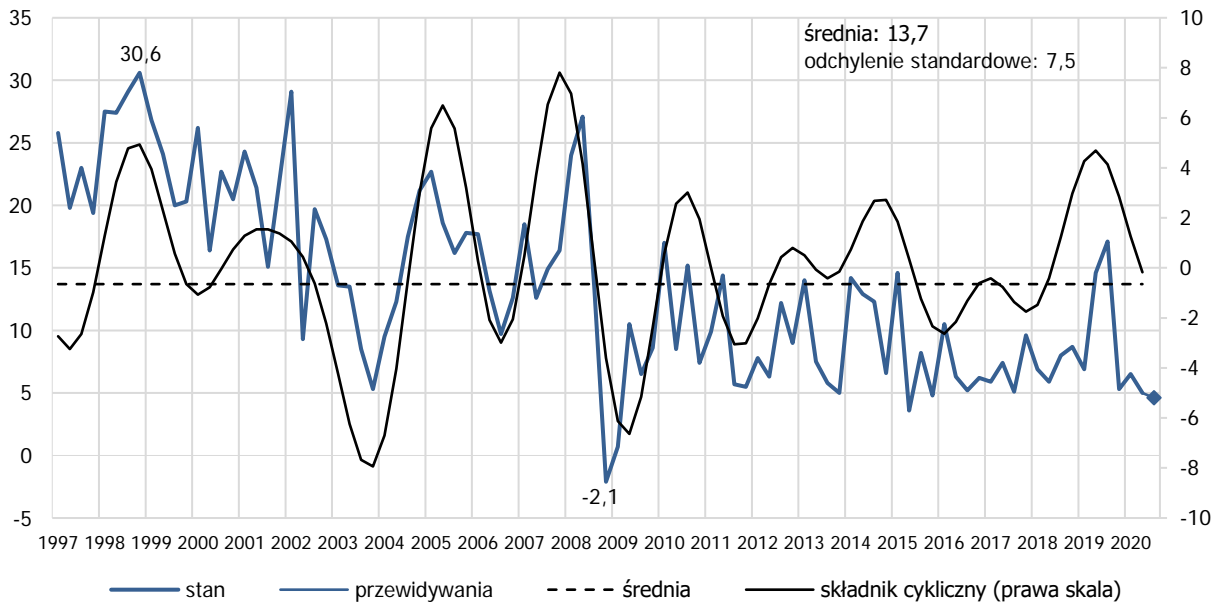
Wykorzystanie mocy produkcyjnych wg wielkości zatrudnienia

Wykorzystanie mocy produkcyjnych wg głównych grup przemysłowych

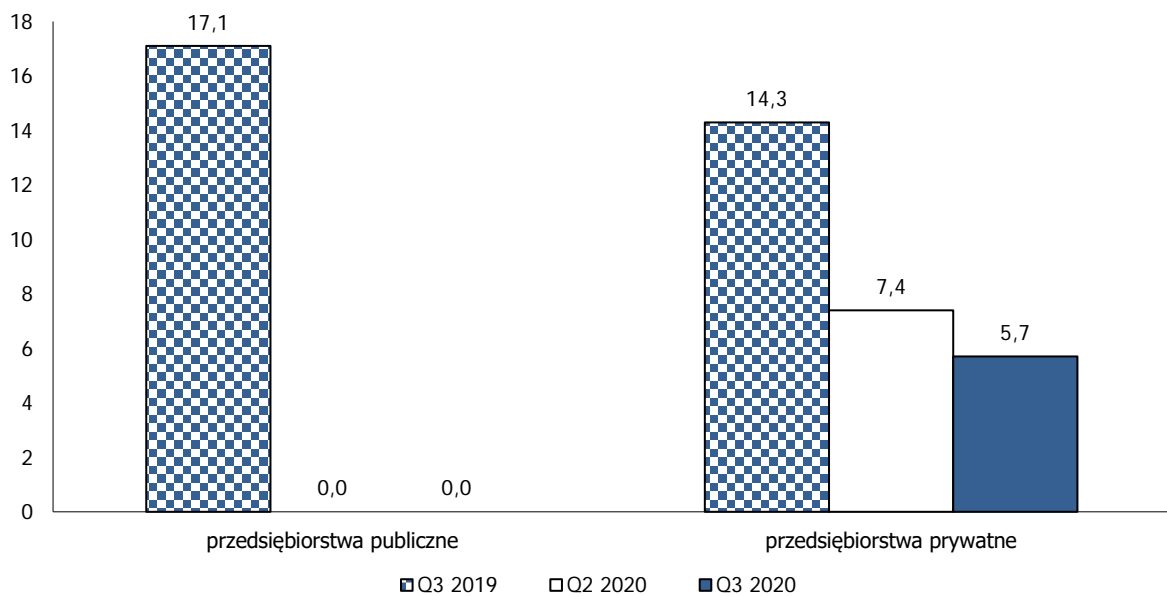

10. Konkurencyjność towarów zagranicznych

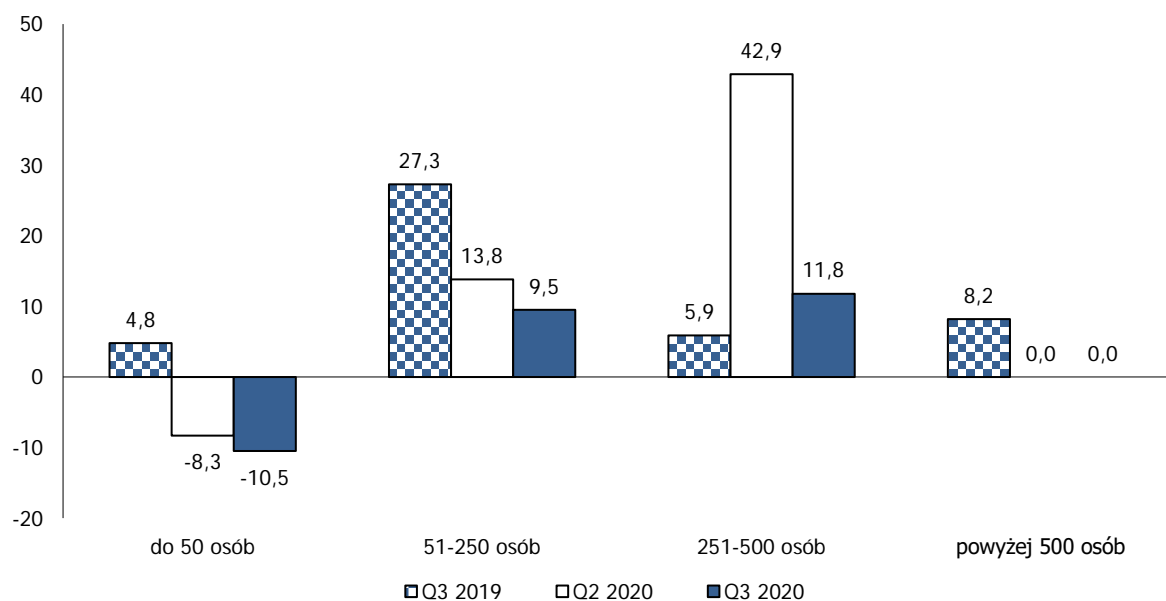

	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	przewidywania
wzrost	20,4	21,9	17,2	15,7	10,5	12,6
brak zmiany	73,8	73,3	70,9	75,2	84,1	79,4
spadek	5,8	4,8	11,9	9,2	5,4	8,0
trudno ocenić	45,4	45,0	49,6	93,5	51,5	48,3
saldo (1.-3.)	14,6	17,1	5,3	6,5	5,0	4,6

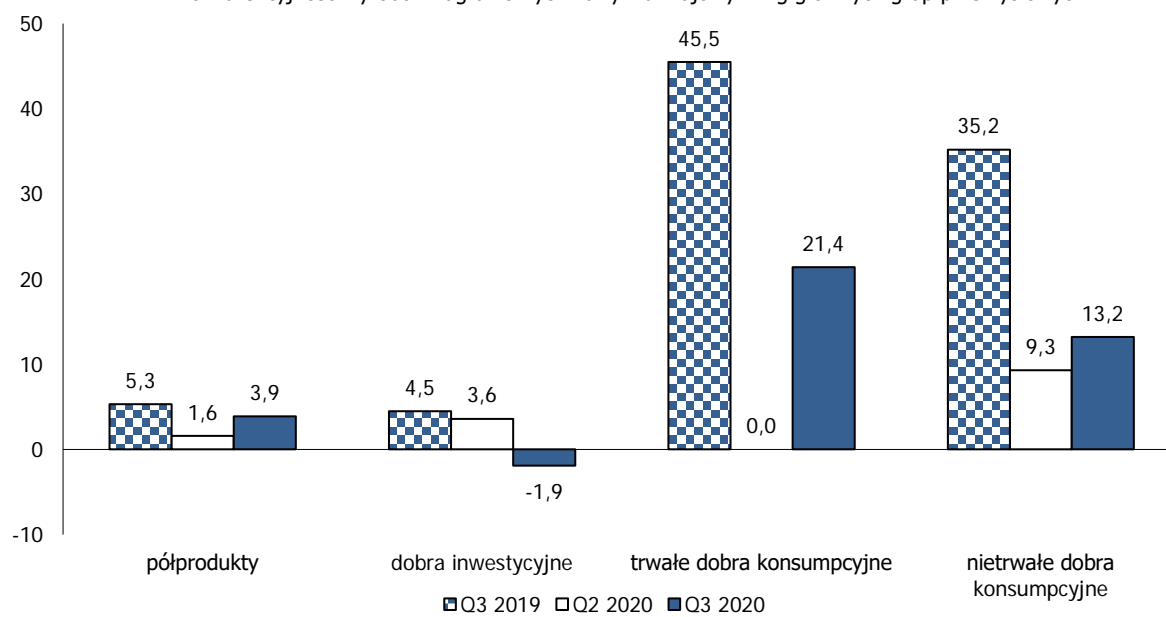
Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg sektorów własnościowych

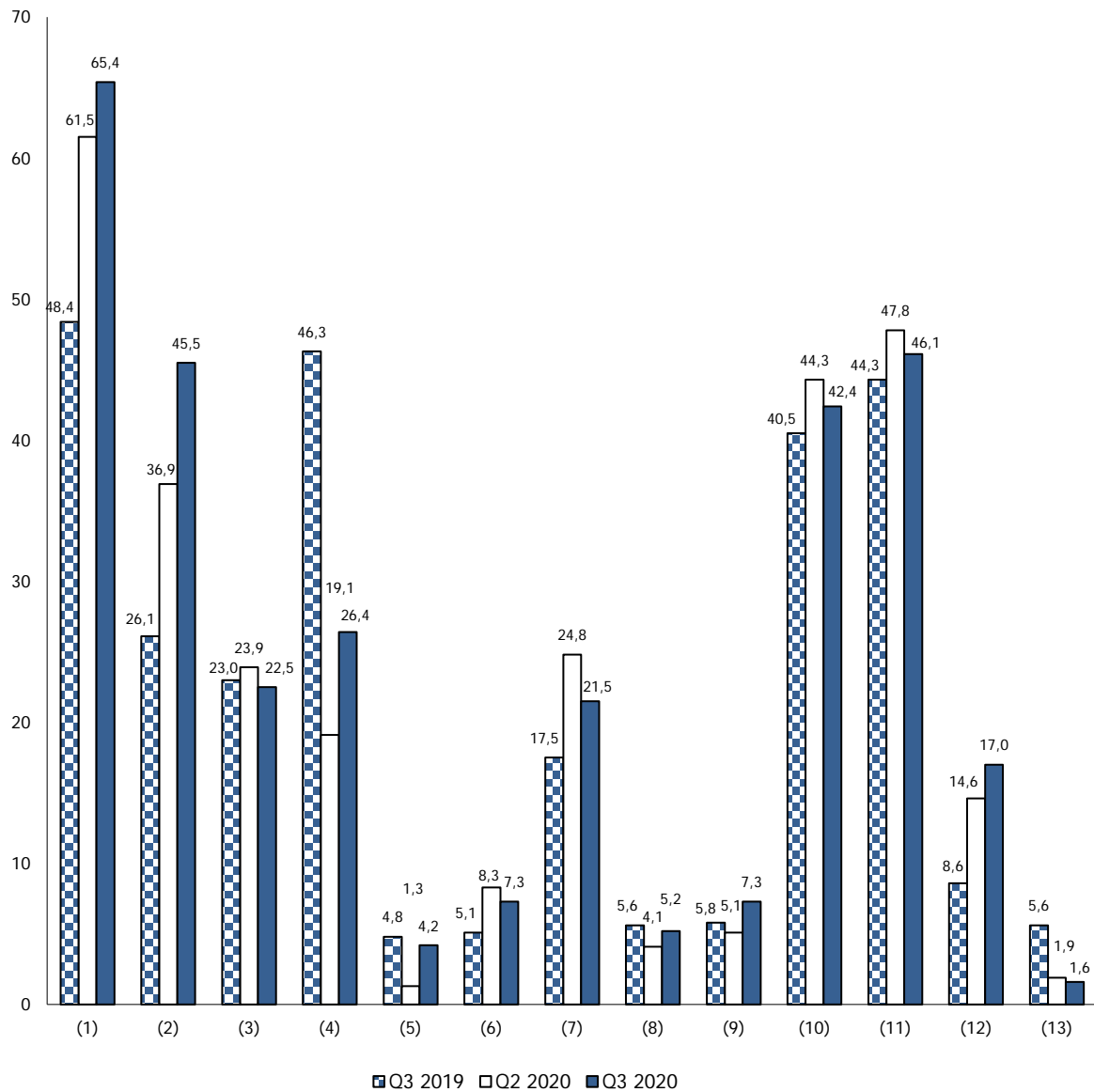
Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg wielkości zatrudnienia

Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg głównych grup przemysłowych

11. Bariery działalności gospodarczej

- (1) niedostateczny popyt krajowy
- (2) niedostateczny popyt zagraniczny
- (3) konkurencyjny import
- (4) brak wykwalifikowanej siły roboczej
- (5) niedostateczne wyposażenie
- (6) brak surowców i materiałów
- (7) niska płynność finansowa
- (8) niska dostępność kredytu
- (9) niekorzystne warunki kredytowe
- (10) niestabilność przepisów prawnych
- (11) obciążenia podatkowe
- (12) inne
- (13) nie występują

III. SUMMARY

The manufacturing industry is continuing to recover after the COVID-19 crisis. The industrial confidence indicator (ICI) returned to the level recorded in February, and is almost equal to the figure of July 2019. The recovery manifests in an increase in production and orders, and a decline in finished goods inventories. Producer prices rebounded. Financial situation of manufacturers improved, as well as their opinions on general economic situation in the country. The only negative message of the July survey results is a drop in employment which echoes the downturn in production reported in March and April. Some of the balances grew on the annual basis. Manufacturers' confidence is on the rise, what should translate into higher industrial output over the next months.